

Kerstin Hellman

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde 2013-03-13 kl 8.30 i sammanträdesrum
Vårgårda Wårdshus för att behandla följande ärenden:

Ärende	Hand- läggare	Utskott	KF	Sida
1. Upprop	KEHE			
2. Val av justerare	KEHE			
3. Godkännande av dagordningen	KEHE			
4. Personalföreträdare i Kommunstyrelsen	KEHE			
5. Delegeringsbeslut	KEHE			
6. Meddelanden	KEHE			
7. Ekonomisk månadsuppföljning 2013	ANST	AU		
8. Revisionsrapport angående intern kontroll	LABJ	AU	X	
9. Ändringar i inkomstutjämnningen för kommuner och landsting	ANST	AU		
10. Årsredovisning 2012 Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund	LABJ	AU	X	
11. Uppföljning av trafikförsörjningsprogram 2012 - Förslag till inriktning för uppdrag till Västrafik 2014 - 2015	JAPA	SB	X	
12. Marknadsföringsplan	LABJ	AU		
13. Remiss - Handlingsplan för jämlik hälsa i hela Västra Götaland	ROHA	LO		
14. Ung och Aktiv i Europa 2013 – information	ROHA			
15. Remissyttrande gällande Västra Götaland 2020 - Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020	LABJ			
16. WEPA West Sweden – information	GOHE			
17. Projekt Förändringsarbete äldreomsorgen 2011	ROMA	LO		
18. Policy för rökfri arbetstid i Vårgårda kommun	MARE	AU	X	
19. Motion - Bekämpa den ekonomiska brottsligheten	KEHE			
20. Medborgarförslag - Vägvisare som visar var hjärtstartare finns tillgängliga i Vårgårda kommun	ROHA	LO	X	

21. Behovsutredning för miljötillsyn och livsmedelskontroll 2013-2015	EMGU	SB	
22. Tillsynsplan för miljötillsyn och livsmedelskontroll 2013	EMGU	SB	
23. Taxa för tillsyn enligt miljöbalken	OVDA	SB	X
24. Taxa för offentlig kontroll av livsmedel och handel med vissa receptfria läkemedel	OVDA	SB	X
25. Musikskoleavgifter 2013	PIAN	AU, LO	X
26. Patientsäkerhetsberättelsen för vårdgivare inom äldreomsorgen samt hälso- och sjukvård, individ- och familjeomsorgen samt funktionshinder 2012	ROMA	LO	
27. Patientsäkerhetsberättelsen för den medicinska delen av elevhälsan 2012	CABE	LO	
28. Rapporter	KEHE		

Justering av protokollet sker förslagsvis måndag 2013-02-18 på Kommunkontoret i Vårgårda.

Utskottssammanträden

Utskottet lärande och omsorg 2013-03-05, kl 14.00 på Vårgården
 Samhällsbyggnadsutskottet 2013-03-05, kl 08.00 i smtr rum Ljungås
 Allmänna utskottet 2013-03-06, kl 14.00 i smtr rum Ljungås

I Samhällsbyggnadsutskottet tas upp, förutom ovan angivna ärenden märkta SB, ärendet Kommunalt trafikförsörjningsprogram (information – ej ärende i KS 130313) Dnr 13-68

Gruppmöten 2013-03-11

Centerpartiet	Floragatan	18:00
Moderaterna	Vårgårda Wårdshus	19:00
Kristdemokraterna	Kommunhuset, Yxnås	19:00
Folkpartiet	Floragatan	18:00
Socialdemokraterna	Trastvägen 9	18:30
Miljöpartiet	Kommunhuset	18:00

Mattias Olsson, ordförande

Kerstin Hellman, sekreterare
 tel 600610
 0702-555385
 kerstin.hellman@vargarda.se

Ärende 1

Diarienumr 13-61

Upprop

Kommunstyrelsen förrättar upprop.

Ärende 2

Diarienumr 13-62

Val av justerare

Kommunstyrelsen väljer justerare som ska justera dagens protokoll.

Ärende 3

Kerstin Hellman

Diariernr 13-4

Godkännande av dagordningen

Ärendebeskrivning

Dagordning för dagens sammanträde har varit utskickad, uppsatt på kommunens anslagstavla och publicerad på kommunens hemsida.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner dagordningen.

Ärende 4

Kerstin Hellman

Diariern 13-6

Personalföreträdare i Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Personalföreträdare har i enlighet med kommunallagen ej närvarorätt i Kommunstyrelsen eller nämnder. Kommunstyrelsen beslutade 2011-03-02 § 36 att ordföranden skulle agera utifrån kommunallagens skrivning om personalföreträdares närvarorätt i nämnder.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att personalföreträdare får delta på dagens sammanträde, dock ej vid beslut.

Ärende 5

Kerstin Hellman

Diariernr 13-7

Delegeringsbeslut

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har överlåtit sin beslutanderätt enligt nedanstående förteckning i enlighet med Kommunstyrelsens delegeringsordning.

Attestlista för Kommunövergripande och strategisk planering och utveckling 2013-01-01

Anders Stoltz, ekonomichef

Likabehandlingsplan för Kesbergs förskola, ht 2012 - vt 2013

Personalen och förskolechefen, september 2012

Likabehandlingsplan för Björkhyddans förskola 2012/2013, 2012-09-24

Monica Codelia-Andersson

Upprättande av årlig plan mot diskriminering kränkande behandling, 2013-01-18

Sture Wängberg, rektor

Attestlista för Sektor gemensam service, 2013-01-01

Anders Stoltz, ekonomichef

Attestlista för Sektor lärande och omsorg, 2013-02-11

Anders Stoltz, ekonomichef

Ansökan om bidrag till föreläsning för barn, unga och vuxna med utvecklings-störning, 2013-02-20

Hampus Haga, kultur- och föreningsutvecklare

Ansökan om bidrag för iordningsställande av nytt omklädningshus vid Uddabo badplats, 2013-02-20

Hampus Haga, Kultur- och föreningsutvecklare

Bidrag till enskilda förskolor och fritidshem 2013, 2013-02-05

Mattias Olsson, Kommunstyrelsens ordförande

Bidrag till enskild pedagogisk omsorg 2013, 2013-02-05

Mattias Olsson, Kommunstyrelsens ordförande

**Bidrag till enskild förskoleklass och fristående grundskola 2013,
2013-02-05**

Mattias Olsson, Kommunstyrelsens ordförande

Bidrag till fristående gymnasieskolor 2013, 2013-02-05

Mattias Olsson, Kommunstyrelsens ordförande

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av de delegeringsbeslut som redovisats och förtecknats 2013-02-26.

Ärende 6

Kerstin Hellman

Diariernr 13-8

Meddelande

Förbundsstyrelsen för Sjuhärads Samordningsförbund, 2013-02-12
Styrelseprotokoll

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen har tagit del av redovisade meddelande.

Ärende 7

Anders Stoltz

Diarienum 2013-31

Månadsuppföljning per februari månad 2013

Ärendebeskrivning

Underlag lämnas på kommunstyrelsens sammanträde 2013-03-13.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Föreslår att kommunstyrelsen godkänner upprättad månadsuppföljning per februari månad 2013.

Ärende 8

Anita Holmer Persson

Diariernr 2013-000 063

Revisionsrapport - Övergripande intern kontroll

Ärendebeskrivning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vårgårda kommun genomfört en granskning av nämndernas arbete med den interna kontrollen.

Revisionsfråga:

- Bedriver nämnderna ett intern kontroll arbete och hur följs den interna kontrollen upp gentemot nämnderna.

Revisionskriterier:

- Nämndernas beslut om system och rutiner för intern kontroll.
- Sker uppföljning och utvärdering av system och rutiner för intern kontroll i enlighet med nämndens beslutade kontrollsystem?
- Får nämnderna en tillräcklig återrapportering av verksamheterna?

Svar:

Den interna kontrollen har varit eftersatt de senaste åren men har ingått som en del i budget-och verksamhetsplanen. Dokument för internkontrollen 2009 har inte uppdaterats efter den nya organisationen och det har saknats regler och anvisningar till dokumentet.

Inför 2013 har ny kontrollplan upprättats. Arbete med revidering av dokument samt upprättande av tillämpningsanvisningar för internkontrollen har påbörjats och kommer att antas under året. Kontroll och redovisning förväntas därmed förbättras genom samordnad anvisning och dokumentation för internkontrollen.

Nya kontrollområden ska arbetas fram utifrån risk- och väsentlighetsanalyser.

Kommunförvaltningens beredningsförslag

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens skrivning och den utgör kommunstyrelsens svar till revisorerna.

VÅRGÅRDA KOMMUN
Kommunfullmäktige
2013-02-06

Vårgårda kommun
Valda revisorer

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige – för kännedom

Övergripande intern kontroll

Översänder bifogad rapport "Övergripande intern kontroll" för Er kännedom och beaktande. PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vårgårda kommun genomfört en granskning av nämndernas arbete med den interna kontrollen.

Av bifogad granskning framgår bland annat följande:

- Dokument för internkontroll behöver uppdateras och anpassas utefter den rådande organisationsstrukturen i kommunen.
- Det saknas idag regler och anvisningar till dokumentet.
- Arbetet med intern kontroll har hamnat i skymundan för budgeten och verksamhetsplanen, det bör utredas ifall frågan behöver diskuteras separat. Det bör även utredas om återrapporteringen skall ske separat.
- Den blankett som togs fram för dokumentation av genomförda kontroller utifrån intern kontrollplan 2012 används inte idag. Det framgår inte alltid vad som har genomförts i kontrollerna. Det framgår inte heller alltid vilka åtgärder som utvärderingen av kontrollmomenten lett till, vilket det skall göras i enlighet med dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*.

Vi ser positivt på det arbete som för tillfället pågår i kommunen med att uppdatera och anpassa kommunens dokument utefter den nya organisationen samt att uppdatera dokumentet för intern kontroll och arbeta fram tillämpningsanvisningar till dokumentet.

Vi har för avsikt att följa upp arbetet med den interna kontrollen under kommande år.

Vårgårda den 3 februari 2013

För valda revisorer

Weine Eriksson

Ordförande valda revisorer

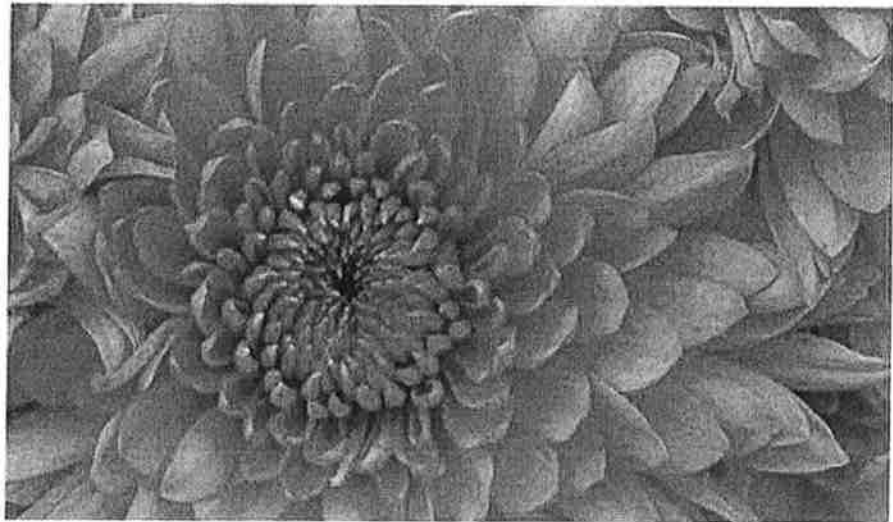
Revisionsrapport

***Granskning av intern
kontroll***

Vårgårda kommun

Karin Norrman Elgh

December 2012

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga	2
2.3.	Metod.....	2
2.4.	Avgränsningar	2
3.1.	Beslut om system och rutiner	3
3.1.1.	Bedömning.....	4
3.2.	Uppföljning och utvärdering	4
3.2.1.	Bedömning.....	4
3.3.	Återrapportering av verksamheten	5
3.3.1.	Bedömning.....	5
3.4.	Svar på revisionsfrågan	5

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vårgårda kommun genomfört en granskning av nämndernas arbete med den interna kontrollen.

Granskningen skulle besvara följande revisionsfråga:

- Bedriver nämnderna ett intern kontroll arbete och hur följs den interna kontrollen upp gentemot nämnderna?

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att arbetet med intern kontroll inte bedrivs i enlighet med kommunens dokument för intern kontroll.

Revisionsfrågan besvarades utifrån nedanstående iakttagelse:

- Dokument för intern kontroll behöver uppdateras och anpassas utefter den rådande organisationsstrukturen i kommunen.
- Bygg och miljönämnden samt lärande och omsorgsnämnden har inte beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen i enlighet med dokumentet.
- Det saknas idag regler och anvisningar till dokumentet.
- Arbetet med intern kontroll har hamnat i skymundan och det bör utredas ifall frågan om intern kontrollen behöver diskuteras separat från budget och verksamhetsplanen. Det bör även utredas om intern kontrollen bör återrapporteras separat.
- Den blankett som tog fram för dokumentation av intern kontrollplan 2012 används inte. I kommentarerna som ges i planen framgår det inte alltid vad som har genomförts eller om några åtgärder har vidtagits för att säkerställa att rutinerna fungerar, vilket skall göras i enlighet med dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*.

Vi ser däremot positivt på det arbete som för tillfället pågår i kommunen med att uppdatera och anpassa kommunens dokument utefter den nya organisationen samt att uppdatera dokumentet för intern kontroll och arbeta fram tillämpningsanvisningar till dokumentet.

2. Inledning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vårgårda kommun genomfört en granskning av nämndernas arbete med den interna kontrollen.

2.1. Bakgrund

Av Kommunallagen 6 kap 7 § framgår att nämnderna inom sitt område ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt att de föreskrifter som rör verksamheten följs.

Revisorerna ska varje år uttala sig om ansvarsfrågan i revisionsberättelsen. En del i ansvarsutövandet är att bedöma att den interna kontrollen inom kommunstyrelsen och nämnderna är tillräcklig. För att kunna göra detta uttalande behöver revisorerna ett underlag.

2.2. Revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Bedriver nämnderna ett intern kontroll arbete och hur följs den interna kontrollen upp gentemot nämnderna?

Revisionsfrågan besvaras med hjälp av följande revisionskriterier:

- Nämndernas beslut om system och rutiner (ev. plan för intern kontroll) för intern kontroll.
- Sker uppföljning och utvärdering av system och rutiner för intern kontroll i enlighet med nämndens beslutade kontrollsystem?
- Får nämnderna en tillräcklig återrapportering av verksamheten?

2.3. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande samt med förvaltningarnas tjänstemän som rapporterar till nämnden. I granskningen har också relevanta styrdokument och beslut granskats. Rapporten är sakavstämmd med kommunchefen.

2.4. Avgränsningar

Granskningen har avgränsats till nämndernas arbete med den interna kontrollen. Kvaliteten på styrdokumentet, kvalitet på eventuellt genomförda kontroller liksom en bedömning av den interna kontrollens ändamålsenlighet och omfattning omfattades inte av granskningen. Granskningen är en övergripande granskning och utgår ifrån de dokument som finns i kommunen avseende intern kontroll.

3. Granskningsresultat

Den politiska organisationen i Vårgårda består av kommunstyrelsen samt två myndighetsnämnder, bygg och miljö samt lärande och omsorg. Myndighetsnämnderna har ingen förvaltning knuten till sig, utan lärande och omsorg samt samhällsbyggnad ligger som två sektorer under kommunstyrelsen.

I kommunen har en kvalitetsgrupp tillsatts som bland annat har gått igenom alla kommungemensamma dokument för att kontrollera att de är anpassade efter den nya organisationen. Ett av dokumenten som skall uppdateras är dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*. Till dokumentet skall även tillämpningsanvisningar arbetas fram.

3.1. Beslut om system och rutiner

För arbetet med intern kontroll i kommunen finns dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun 2009-02-25*, antaget av kommunfullmäktige. I dokumentet framgår vilket ansvar kommunstyrelsen respektive nämnderna har. Dokumentet är inte uppdaterat och anpassat till rådande organisationsstruktur i kommunen.

I dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun*, framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns regler och anvisningar för den interna kontrollen. Det saknas idag regler och anvisningar till dokumentet. Däremot skall tillämpningsanvisningar arbetas fram genom det arbete som pågår i kommunen genom kvalitetsgruppen.

I dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun*, framgår även att nämnderna varje verksamhetsår skall besluta om en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Samt att olika granskningsområden kan väljas ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Bygg och miljönämnden och lärande och omsorgsnämnden har inte beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Planen för intern kontrollen ligger idag som en bilaga till kommunens budget och verksamhetsplan för respektive år. I planen framgår vilken sektor och avdelning/enhet som är berörd samt vilken process som avses och vilket kontrollmoment som skall utföras. Granskningsområdena har inte valts ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Granskningsområdena som återfinns i planen för intern kontroll 2012 är de samma som för 2011.

I intervjuerna med förvaltningen och kommunstyrelsen framkom att arbetet med den interna kontrollen har varit eftersatt de senaste åren. Intern kontrollen har inte varit en levande fråga i kommunen. Vidare framkom i intervjuerna att planen för intern kontrollen arbetas fram av förvaltningen, när planen sedan presenteras i budget och verksamhetsplanen för året blir intern kontrollen en liten del av dokumentet och hamnar i skymundan för budgeten.

3.1.1. *Bedömning*

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har fullföljt sitt ansvar i att se till att det finns regler och anvisningar i enlighet med dokumentet internkontroll för Vårgårda kommun. Dokument för intern kontroll behöver även uppdateras.

Bygg och miljönämnden och lärande och omsorgsnämnden bör upprätta en plan för uppföljning av den interna kontrollen i enlighet med dokumentet.

Vi bedömer även att arbetet med den interna kontrollen behöver vitaliseras. Arbetet med intern kontroll har hamnat i skymundan och det bör utredas ifall frågan om intern kontrollen behöver diskuteras separat från budget och verksamhetsplanen.

Vi ser däremot positivt på det arbete som för tillfället pågår i kommunen med att uppdatera och anpassa kommunens dokument utefter den nya organisationen samt att uppdatera dokumentet för intern kontroll och arbeta fram tillämpningsanvisningar till dokumentet.

3.2. *Uppföljning och utvärdering*

Ekonomiavdelningen skickar inför varje tertial ut planen för intern kontroll till sektorerna. Respektive sektor ansvarar därefter för att fylla i sin del av planen.

För 2012 arbetades det även fram en blankett, *rapport enligt intern kontrollplan 2012*, för att dokumentera genomförda kontroller inom respektive granskningsområde. På blanketten skall, vem som är ansvarig för kontrollen, vad som gjorts, vad resultatet visade samt åtgärdsförslag fyllas i. Blanketten har inte används för dokumentation av de kontrollmomenten som gjorts i sektorerna. Eventuell dokumentationen av genomförda kontrollmoment finns på respektive sektor.

I dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun*, framgår att den interna kontrollen årligen skall rapporteras till kommunstyrelsen för vidare dokumentation i årlig upprättad verksamhetsberättelse. I dokumentet framgår även att det är viktigt att utvärderingen leder till att åtgärder vidtas till förbättringar av eventuella brister i kontrollsystemet.

I delårsrapporten lämnas kommentarer under uppnått resultat i planen för intern kontroll. Det framgår inte alltid vad som har genomförts eller om några åtgärder har vidtagits för att säkerställa att rutinerna fungerar.

3.2.1. *Bedömning*

Granskningen har inte omfattats av att bedöma kvaliteten på genomförda kontroller, vi har således inte tagit del av den dokumentation som finns ute i sektorerna.

Vi bedömer att uppföljningen och utvärderingen av planen för intern kontroll behöver förbättras. Dels används inte den framtagna blanketten för dokumentation, dels framgår inte alltid vad som har genomförts i kontrollerna. Av granskningen bedömer vi även att det inte alltid framgår vilka åtgärder som utvärderingen av

kontrollmomenten leder till, vilket skall göras i enlighet med dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*.

3.3. Åtterrapporering av verksamheten

I intervjuerna med förvaltningen och kommunstyrelsen framkom att återkopplingen från förvaltningen till kommunstyrelsen framförallt sker genom budgetuppföljningen.

Planen för intern kontroll redovisas av förvaltningen i sin helhet i tertialrapporterna. I årsredovisningen 2011 ges en kort beskrivning av planen för intern kontroll, för en mer detaljerad information hänvisas till verksamhetsberättelsen.

I intervjuerna med förvaltningen och kommunstyrelsen framkom även att intern kontrollen hamnar i skymundan för budgetuppföljningen och får på så vis en liten plats i diskussionen. I intervjuerna med förvaltningen framkom även att det inte rapporteras några speciella åtgärdsförslag till kommunstyrelsen i de fall kontrollmomenten visat att det finns brister i intern kontrollen.

3.3.1. Bedömning

Vi bedömer att åtterrapporeringen av intern kontroll behöver förbättras. Resultat och åtgärder bör framgå i återkopplingen. Frågan om intern kontrollen behöver diskuteras separat från budget och verksamhetsplanen samt åtterrapporeras separat bör utredas.

3.4. Svar på revisionsfrågan

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att arbetet med intern kontroll inte bedrivs i enlighet med kommunens dokument för intern kontroll.

2012-12-12

Karin Norrman Elgh

Projektledare

Fredrik Carlsson

Uppdragsledare

Ärende 9

Anders Stoltz

Diarienumr 12-292

Yttrande om "Förslag till ändringar i inkomstutjämnningen för kommuner och landsting" Dnr Fi2012/4726

Ärendebeskrivning

Finansdepartementet har lämnat förslag till ändringar i systemet för kommunal-ekonomisk utjämning. Förändringarna avser i huvudsak inkomstutjämnningen. Syftet med förslagen är att minska inkomstutjämnningens eventuella negativa effekter på tillväxten genom att reducera margineffekterna i utjämnningen för de kommuner och landsting som betalar en inkomstutjämningsavgift.

Utjämningskommittén.08 konstaterade i sitt slutbetänkande, SOU 2011:39 att det saknas belägg för att inkomstutjämnningen är tillväxthämmande. Utjämningskommitténs förslag utmynnade i att behålla inkomstutjämnningen mellan kommunerna i stort sett enligt nuvarande modell. Vårgårda kommun delar kommitténs slutsats. Av den orsaken bör därför inkomstutjämnningen mellan landets kommuner och landsting inte förändras på det sätt som finansdepartementet föreslår.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser att inkomstutjämnningen mellan kommuner och landsting inte skall ändras enligt finansdepartementets förslag (Fi2012/4726) utan inkomstutjämnning bör utformas enligt det förslag som Utjämningskommittén.08 förordar.

Finansdepartementet

Dnr Fi2012/4726

Förslag till ändringar i inkomstutjämnningen för
kommuner och landsting

Sammanfattning

I denna promemoria lämnas förslag till ändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning. Förändringarna avser i huvudsak inkomstutjämningen. Syftet med förslagen är att minska inkomstutjämningens eventuella effekter på tillväxten genom att reducera marginaleffekterna i utjämningen för de kommuner och landsting som betalar en inkomstutjämningsavgift.

För de kommuner och landsting som betalar inkomstutjämningsavgift föreslås att den länsvisa skattesatsen, som används vid beräkningen av avgiften, ska fastställas utifrån 60 procent, i stället för 85 procent, av medelskattesatsen 2003 för kommunerna respektive landstingen för den delen av kommunens eller landstingets skattekraft som är högst 125 procent av den uppräknade medelskattekraften multiplicerad med antalet invånare i kommunen respektive landstinget.

Ett särskilt bidrag föreslås införas inom ramen för strukturbidraget för att kompensera de kommuner och landsting som får lägre intäkter till följd av sänkningen av inkomstutjämningsavgiften.

I promemorian görs vidare bedömningen att kostnadsutjämningen bör ändras i linje med vad Utjämningskommittén⁰⁸ föreslagit. Även strukturbidraget bör, med det ovan nämnda tillägget, förändras i enlighet med utredningens förslag. Avslutningsvis görs bedömningen att införanderegler bör införas i enlighet med utredningens förslag.

Samtliga ändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

11 §

En kommun har rätt till ett strukturbidrag enligt följande.

En kommun som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder eller för svagt befolkningsunderlag har rätt till bidrag med motsvarande belopp.

En kommun som får en bidragsminskning som är större än 0,56 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2005 har rätt till ett bidrag motsvarande denna del av minskningen.

En kommun som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för svagt befolkningsunderlag har rätt till bidrag med motsvarande belopp.

En kommun som år 2013 fått strukturbidrag för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder eller för bidragsminskning har rätt till ett bidrag motsvarande den del av dessa belopp som överstiger 0,22 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2014.

En kommun som år 2013, vid en tillämpning av bestämmelsen om länsvisa skattesatser i 7 § tredje stycket, skulle ha fått en sammanlagd intäktsminskning har rätt till ett bidrag som motsvarar intäktsminskningen. Bidraget ska ökas eller minskas proportionellt i förhållande till ökningen eller minskningen av antalet folkbokförda invånare i kommunen den 1 november året före utjämningsåret jämfört med den 1 november 2012.

12 §

Ett landsting har rätt till ett strukturbidrag enligt följande.

Ett landsting som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för små landsting har rätt till ett bidrag med motsvarande belopp.

Ett landsting som får en bidragsminskning som är större än 0,28 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2005 har rätt till ett bidrag som motsvarar denna del av minskningen.

Ett landsting som år 2013 fått strukturbidrag avseende bidragsminskning har rätt till ett bidrag motsvarande den del av beloppet som överstiger 0,11 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2014.

Ett landsting som år 2013, vid en tillämpning av bestämmelsen om länsvisa skattesatser i 7 § tredje stycket, skulle ha fått en sammanlagd intäktsminskning har rätt till ett bidrag som motsvarar intäktsminskningen. Bidraget ska ökas eller minskas proportionellt i förhållande till ökningen eller

2 Bakgrund

2.1 Systemet för kommunalekonomisk utjämning

Det nuvarande systemet för kommunalekonomisk utjämning infördes den 1 januari 2005 (prop. 2003/04:155, bet. 2004/05:FiU7, rskr. 2004/05:13). Syftet med systemet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting i landet att ge sina invånare likvärdig service, oberoende av invånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden.

Systemet för kommunalekonomisk utjämning¹ består av fem delar:

- inkomstutjämning,
- kostnadsutjämning,
- strukturbidrag,
- införandebidrag (t.o.m. 2010), samt
- regleringsbidrag och regleringsavgift.

Vissa ändringar har därefter gjorts i utformningen av utjämnings-systemet (prop. 2005/06:7, bet. 2005/06:FiU13, rskr. 2005/06:19 samt prop. 2006/07:100, bet. 2006/07:FiU20, rskr. 2006/07:220 och prop. 2010/11:156, bet. 2011/12:FiU7, rskr. 2011/12:9).

Inkomstutjämningen

Inkomstutjämningen syftar till att utjämna skillnader i skattekraft mellan kommuner och mellan landsting. Utjämningen utgår från kommunens eller landstingets skatteunderlag. De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt i fråga om kommunal inkomstskatt året före det år bidrag eller avgift ska betalas (utjämningsåret), uppräknade med uppräkningsfaktorer för året före utjämningsåret och för utjämningsåret, utgör det uppräknade skatteunderlaget.

Skatteutjämningsunderlaget räknas fram genom att man tar summan av det uppräknade skatteunderlaget för hela landet, dividerat med antalet invånare i landet den 1 november året före utjämningsåret (uppräknad medelskattekraft), och multiplicerar detta belopp med antalet folkbokförda invånare i kommunen respektive landstinget den 1 november året före utjämningsåret uppräknat med 115 procent för varje kommun och landsting. De kommuner och landsting vars skatteutjämningsunderlag är högre än det uppräknade skatteunderlaget har rätt till ett inkomstutjämningsbidrag. Bidraget motsvarar skillnaden mellan skatteutjämningsunderlaget och det uppräknade skatteunderlaget, multiplicerad med s.k. länsvisa skattesatser. De kommuner och landsting vars skatteutjämningsunderlag är lägre än det uppräknade skatteunderlaget är skyldiga att betala en inkomstutjämningsavgift som beräknas på motsvarande sätt.

¹ I praktiken är det fråga om två system, ett för kommunerna och ett för landstingen. Gotlands kommun omfattas av båda systemen.

kostnadsutjämnings och strukturbidraget är mindre än medlen på en anslagspost utbetalas mellanskillnaden med ett enhetligt belopp per invånare som ett regleringsbidrag till respektive kommun eller landsting. I det motsatta fallet får samtliga kommuner eller landsting betala en regleringsavgift som också fastställs med ett enhetligt belopp per invånare. Regleringsbidraget eller regleringsavgiften för ett år brukar även benämnas regleringsposten för det året.

Om nettot av bidragen och avgifterna förändras, påverkas regleringsposten. Detta gäller oavsett om förändringen beror på årliga uppdateringar av underlaget eller på att beräkningsgrunderna för bidragen eller avgifterna ändras. En förändring i någon del av utjämningsystemet kan således få effekter för en kommun eller ett landsting, även om kommunen eller landstinget inte påverkas i den del av utjämningsystemet där ändringen görs.

2.2 Utjämningskommittén.08

Regeringen beslutade i september 2008 att tillkalla en parlamentarisk kommitté med uppgift att utvärdera och utreda systemet för kommunal-ekonomisk utjämnings (dir. 2008:110). Utredningen antog namnet Utjämningskommittén.08. Utredningen överlämnade i april 2011 betänkandet Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämnings (SOU 2011:39). Betänkandet har remitterats.

Utredningens förslag till förändringar av inkomstutjämnings

I utredningens uppdrag ingick bl.a. att utreda alternativa metoder för inkomstutjämnings i syfte att identifiera om det i den nuvarande inkomstutjämnings finns tillväxthämmande faktorer och i så fall föreslå hur dessa kan undanröjas samt hur incitamenten för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning kan stärkas.

Utredningen har bedömt att det saknas belägg för att inkomstutjämnings är tillväxthämmande och att incitamenten för ekonomisk tillväxt bör stärkas på annat sätt än inom ramen för inkomstutjämnings. Utredningen menar vidare att tillväxt sker i lokala arbetsmarknadsregioner, där kärn- och kranskommuner är ömsesidigt beroende av varandra, samt att den ekonomiska tillväxten i respektive arbetsmarknadsregion inte bestäms av var man bor utan av var man arbetar.

Enligt utredningen bör mot denna bakgrund det nuvarande systemet för inkomstutjämnings behållas. Utredningen föreslår dock att vissa justeringar görs av de skattesatser som används vid beräkningen av inkomstutjämningsbidrag och inkomstutjämningsavgifter. Skattesatserna föreslås fastställas utifrån 2011 års medelskattesats. För landstingen föreslås dessutom att medelskattesatsen ska reduceras med 10 procent och att 95 procent av den reducerade medelskattesatsen ska ligga till grund för beräkningen av inkomstutjämningsbidrag.

3 Överväganden och förslag

3.1 Allmänna överväganden

Bedömning: Inkomstutjämnings marginal effekter bör reduceras för de kommuner och landsting som betalar inkomstutjämningsavgift.

Förändringar och uppdateringar av kostnadsutjämnings bör göras i linje med vad Utjämningskommittén.08 föreslagit.

Strukturbidraget bör förändras i enlighet med utredningens förslag, med det tillägg som föreslås i denna promemoria.

Införanderegler bör införas i enlighet med utredningens förslag.

Samtliga förändringar bör träda i kraft den 1 januari 2014.

Skälen för bedömningen: Det övergripande syftet med systemet för kommunalekonomisk utjämning är att alla kommuner och landsting, oavsett den egna skattekraften och strukturella kostnadsskillnader, ska kunna erbjuda en likvärdig service till sina invånare.

En grundläggande princip är att utfallet av utjämnings inte ska kunna påverkas av enskilda kommuner och landsting. Incitamenten för tillväxt bör därför stärkas på annat sätt än inom ramen för inkomstutjämnings. Ett utjämnings system bör dock inte motverka effektivisering och tillväxt. Frågan om huruvida inkomstutjämnings är tillväxthämmande eller inte är komplex och svår att bedöma. Givet målet för utjämnings systemet finns det dock skäl att utforma detta på ett sådant sätt att det minimerar eventuella negativa effekter på incitament för tillväxt. Marginaleffekterna bör därför reduceras för de kommuner och landsting som betalar utjämningsavgift (se vidare avsnitt 3.2).

Kostnadsutjämnings bör så långt som möjligt spegla de strukturella förhållanden som ger upphov till kostnadsskillnader. Underlagsdatan för de olika delmodellerna behöver därför uppdateras med vissa intervall. Även beräkningsgrunderna kan behöva ses över. Utjämningskommittén.08 har genomfört en omfattande översyn av kostnadsutjämnings. Förändringar och uppdateringar av kostnadsutjämnings bör göras i linje med vad utredningens föreslagit. Det kan dock finnas skäl att justera utredningens förslag till ändringar i beräkningsunderlaget för modellen för barn och ungdomar med utländsk bakgrund.

Utredningens har även föreslagit förändringar av strukturbidraget. Dessa förändringar bör genomföras tillsammans med de justeringar av strukturbidraget som föreslås i denna promemoria (se avsnitt 3.3).

Utredningens förslag till införanderegler ger kommuner och landsting rimlig tid att genomföra nödvändiga anpassningar till de nya reglerna och bör därför genomföras. Den särskilda kompensationen som föreslås i avsnitt 3.3 bör exkluderas vid beräkningen av införandebidragen. Det innebär att kompensationen för de i avsnitt 3.2 föreslagna ändringarna i inkomstutjämnings inte reducerar införandebidraget.

Det är angeläget att förändringarna och uppdateringarna av kostnadsutjämnings genomförs så snart som möjligt. Samtidigt bör större förändringar av de olika delarna i systemet för kommunalekonomisk utjämning genomföras samlat vid ett och samma tillfälle. De lag- och

nettoeffekten av förändringar av skatteintäkter och inkomstutjämningsavgiften när skattekraften ökar i en kommun. Något som därvid bör beaktas är att en hög skattekraft i en kommun inte behöver föranledas av att det finns ett stort antal arbetstillfällen i kommunen, utan kan bero på att en stor andel av befolkningen har sina arbetsplatser belägna i andra kommuner. Det finns därför skäl att inte reducera marginaleffekterna om den relativa skattekraften överstiger en viss nivå.

Vad som ovan anförts om kommunerna gäller i princip även landstingen. Genom lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i länen har tre landsting getts ansvar för regionalt tillväxtarbete och regional transportinfrastruktur. Ett landsting kan även, enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länet, tillsammans med kommunerna i länet, ingå i samverkansorgan med uppgift att svara för regionala utvecklingsfrågor i länet. Vidare har landstingen enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik ansvar för den regionala kollektivtrafiken.

Bedömningen av hur mycket marginaleffekterna bör reduceras, och inom vilket intervall detta bör ske, får baseras på en rimlig avvägning mellan behovet av utjämning och incitamenteffekterna av utjämningen. Behovet av att bibehålla en långtgående inkomstutjämning bedöms dock överväga. Reduceringen av marginaleffekterna för de kommuner och landsting som betalar inkomstutjämningsavgift bör vid en samlad bedömning ske enligt följande.

Den länsvisa skattesatsen som används vid beräkningen av inkomstutjämningsavgifter bör fastställas utifrån 60 procent av medelskattesatsen 2003 för kommunerna respektive landstingen, för den delen av det uppräknade skatteunderlaget som är högst 125 procent av rikets uppräknade medelskattekraft multiplicerad med antalet invånare i kommunen respektive landstinget den 1 november året före utjämningsåret. För den delen som överstiger 125 procent bör den länsvisa skattesatsen, liksom i dag, fastställas utifrån 85 procent av medelskattesatsen 2003 för kommunerna respektive landstingen. Skattesatsen för Gotlands kommun bör alltså inte beaktas vid beräkningen av medelskattesatserna. Förslaget innebär en sänkning av inkomstutjämningsavgiften och att avgiftsuttaget sker i olika grad beroende på kommunens eller landstingets skattekraft.

Den nu föreslagna förändringen i inkomstutjämningen skulle i kombination med utredningens förslag till uppdatering av medelskattesatserna leda till en marginell omfördelning mellan kommunerna. För landstingen skulle effekten ha blivit något större. En uppdatering för landstingen skulle i kombination med den ovan nämnda reduceringen om 10 procent av medelskattesatsen ge omfördelningseffekter på upp till ca 50 kronor per invånare.

Om uppdateringar av detta slag görs regelbundet, om än med långa tidsintervall, byggs en möjlighet in för kommuner och landsting att i viss utsträckning påverka utfallet i inkomstutjämningen. I synnerhet gäller detta landstingen, eftersom de är betydligt färre än kommunerna. Av denna anledning bör de nuvarande länsvisa skattesatserna, som baseras på 2003 års medelskattesatser, tillsvidare behållas.

De föreslagna ändringarna i inkomstutjämningen bör i enlighet med vad som anförts i avsnitt 3.1 träda i kraft den 1 januari 2014. Äldre

fast, med undantag för justeringar för befolkningsutvecklingen. Kompensationen bör tillföras anslaget för kommunalekonomisk utjämning och ingå som en del i strukturbidraget.

Utredningen har även föreslagit att särskilda införandebidrag ska utbetalas under en övergångsperiod. Genom införandebidragen begränsas intäktsminskningarna till följd av utredningens förslag till högst 250 kronor per invånare och år. Införandebidraget bör, som anförts i avsnitt 3.1, beräknas exklusive den föreslagna kompensationen för sänkningen av inkomstutjämningsavgiften.

Införandebidraget och kompensationen för sänkningen av inkomstutjämningsavgiften bör, i likhet med vad som skett i samband med tidigare ändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning, beräknas utifrån förhållandena året före det år förändringarna träder i kraft.

4 Konsekvenser av förslaget

Den i avsnitt 3.2 föreslagna sänkningen av inkomstutjämningsavgiften påverkar inte anslaget för kommunalekonomisk utjämning eftersom regleringsposten minskar i motsvarande grad.

Statens kostnad för kompensationen för sänkningen av inkomstutjämningsavgiften är lägre än minskningen av regleringsposten, eftersom de kommuner och landsting som får ökade nettointäkter till följd av avgiftsminskningen inte kompenseras för minskningen av regleringsposten. Beräkningarna som redovisas i avsnitt 3.3 är gjorda med utgångspunkt i 2012 års underlag. Genomförs förändringen den 1 januari 2014 kommer beräkningen att utgå från 2013 års underlag. Preliminärt beräknas kostnaden för staten då uppgå till 1 022 miljoner kronor, varav 889 miljoner kronor för kommunerna och 133 miljoner kronor för landstingen.

Kompensationen föreslås fastställas med ett belopp per invånare för berörda kommuner och landsting. Beloppet per invånare ligger därefter fast, vilket innebär att endast befolkningsutvecklingen i respektive kommun och landsting kommer att påverka kompensationen efter 2014. Frågan om finanseringen av kompensationen bör behandlas i budgetpropositionen för 2014.

Effekterna på längre sikt av att sänka kompensationsgraden vid beräkningen av inkomstutjämningsavgiften beror på hur den relativa skattekraften utvecklas i enskilda kommuner och landsting. Även nettot av bidrag och avgifter i inkomstutjämnningen påverkar utfallet på sikt. Beräkningar som har gjorts för kommunerna för 2004–2014 visar att skillnaden mellan att fastställa kompensationsbeloppet vid ett tillfälle och att årligen räkna om beloppet för dessa varierar mellan 29 och -35 kronor per invånare. Det går således inte att i förväg bedöma vilka kommuner som gynnas eller missgynnas av att kompensationsbeloppet ligger fast.

En översyn av hur den särskilda kompensationen har utvecklats till följd av förändringarna i inkomstutjämnningen bör ske efter fem år. Om

Kompensationen beräknas utifrån förhållandena året före förändringarna i inkomstutjämnningen träder i kraft och justeras därefter endast i proportion till befolkningsutvecklingen i kommunen. De nya bestämmelserna i 7 § tredje stycket, som föreslås träda i kraft den 1 januari 2014, ska således vid beräkningen av kompensationen tillämpas som om de hade trätt i kraft den 1 januari 2013.

12 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 3.1 och 3.3.

I paragrafen görs motsvarande ändringar för landstingen som i 11 § gjorts för kommunerna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslaget har behandlats i avsnitt 3.1 och 3.2.

I punkten 1 anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2014.

Punkten 2 innebär att äldre föreskrifter ska gälla i fråga om bidrag och avgifter som avser tiden före ikraftträdandet.

kommunens inkomstutjämningsavgift uppgå till 3 183 kronor per invånare, vilket innebär en minskning med 954 kronor per invånare.

Enligt den nuvarande kostnadsutjämningsbidrag om 3 583 kronor per invånare. Med det föreslagna systemet skulle kommunen erhålla ett bidrag om 2 277 kronor per invånare, vilket innebär en minskning med 1 306 kronor per invånare.

Kommunen erhåller 0 kronor per invånare med den nuvarande utformningen av strukturbidraget. Bidraget skulle inte påverkas av de föreslagna förändringarna, då den särskilda kompensationen för sänkningen av inkomstutjämningsavgiften inte utgår till de kommuner som inte får sänkta nettointäkter till följd av förändringen av inkomstutjämningsbidraget.

Regleringsposten uppgår, som ovan angivits, med den nuvarande utformningen av utjämningsbidraget till 492 kronor per invånare. Med de föreslagna förändringarna skulle den uppgå till 453 kronor per invånare, vilket innebär en minskning med 39 kronor per invånare.

Totalt sett betalar kommunen enligt det nuvarande utjämningsbidragssystemet en avgift om 62 (-4 137+3 583+0+492) kronor per invånare. Med det föreslagna systemet skulle kommunen betala en avgift om 453 (-3 183 +2 277+0+453) kronor per invånare, vilket innebär en minskning med 391 (954-1 306+0-39) kronor per invånare.

Kommun	Inkomstutjämningsen			Kostnadsutjämningsen			Strukturbidraget			Regleringspost			Summa			
	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Varov särskild kompen- nuvarande sation system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system
Tierp	9 835	9 835	0	463	1 887	1 424	0	91	91	91	492	453	-39	10 790	12 266	1 476
Uppsala	4 958	4 958	0	-2 562	-3 163	-601	0	91	91	91	492	453	-39	2 888	2 339	-549
Ålvsjö	7 398	7 398	0	-1 040	-222	818	0	91	91	91	492	453	-39	6 850	7 720	870
Östhammar	6 174	6 174	0	-547	-121	426	0	91	91	91	492	453	-39	6 119	6 597	478
Södermanland																
Eskestuna	9 575	9 575	0	812	1 765	953	242	91	91	-151	492	453	-39	11 121	11 884	763
Flen	9 766	9 766	0	900	1 357	457	37	91	91	54	492	453	-39	11 195	11 667	472
Gnesta	6 606	6 606	0	-67	818	885	0	91	91	91	492	453	-39	7 031	7 968	937
Katrineholm	9 396	9 396	0	1 651	1 800	149	0	91	91	91	492	453	-39	11 539	11 740	201
Nyköping	5 821	5 821	0	43	-551	-594	0	91	91	91	492	453	-39	6 356	5 814	-542
Oxelösund	4 487	4 487	0	-3 220	-3 044	176	0	91	91	91	492	453	-39	1 759	1 987	228
Strängnäs	4 277	4 277	0	25	97	72	0	91	91	91	492	453	-39	4 794	4 918	124
Trosa	1 188	1 188	0	-1 125	-1 346	-221	0	91	91	91	492	453	-39	555	386	-169
Vingåker	9 890	9 890	0	-86	1 305	1 391	0	91	91	91	492	453	-39	10 296	11 739	1 443
Östergötland																
Boxholm	8 645	8 645	0	-1 761	491	2 252	0	91	91	91	492	453	-39	7 376	9 680	2 304
Flisping	5 665	5 665	0	-441	298	739	0	91	91	91	492	453	-39	5 716	6 507	791
Kinda	9 049	9 049	0	574	2 155	1 581	0	91	91	91	492	453	-39	10 115	11 748	1 633
Linköping	5 865	5 865	0	-1 425	-1 786	-361	0	91	91	91	492	453	-39	4 932	4 623	-309
Mjölby	8 601	8 601	0	-715	174	889	0	91	91	91	492	453	-39	8 378	9 319	941
Motala	8 435	8 435	0	-191	-92	99	0	91	91	91	492	453	-39	8 736	8 887	151
Norrköping	7 779	7 779	0	170	138	-32	0	91	91	91	492	453	-39	8 441	8 461	20
Söderköping	6 530	6 530	0	-671	-598	73	0	91	91	91	492	453	-39	6 351	6 476	125
Vadstena	5 955	5 955	0	872	1 209	337	0	91	91	91	492	453	-39	7 319	7 708	389
Valdemarsvik	8 599	8 599	0	-506	838	1 344	0	91	91	91	492	453	-39	8 585	9 981	1 396
Ydre	9 172	9 172	0	1 415	3 581	2 166	0	91	91	91	492	453	-39	11 079	13 297	2 218
Åtvåberg	8 692	8 692	0	443	1 255	812	0	91	91	91	492	453	-39	9 627	10 491	864
Odeshög	10 411	10 411	0	1 181	2 675	1 494	0	91	91	91	492	453	-39	12 084	13 630	1 546
Jönköping																
Aneby	8 725	8 725	0	-943	854	1 797	0	91	91	91	492	453	-39	8 274	10 123	1 849
Eksjö	6 397	6 397	0	-279	259	538	0	91	91	91	492	453	-39	6 610	7 200	590
Gislaved	7 646	7 646	0	1 205	1 083	-122	0	91	91	91	492	453	-39	9 343	9 273	-70
Gnosjö	6 730	6 730	0	125	686	561	0	91	91	91	492	453	-39	7 347	7 960	613
Habo	7 096	7 096	0	-1 863	-356	1 507	0	91	91	91	492	453	-39	5 725	7 284	1 559
Jönköping	6 393	6 393	0	-908	-1 256	-348	0	91	91	91	492	453	-39	5 977	5 681	-296

Kommun	Inkomstjämföringen			Kostnadsjämföringen			Strukturbidraget			Regleringspost			Summa			
	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Varav särskild kompen-sation	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system
Sölvesborg	8 398	8 398	0	-2 384	-1 839	545	0	91	91	91	492	453	-39	6 506	7 103	597
Skåne																
Bluv	11 868	11 868	0	-406	541	947	0	91	91	91	492	453	-39	11 954	12 953	999
Bromölla	8 996	8 996	0	-891	-841	50	0	91	91	91	492	453	-39	8 597	8 699	102
Burdöv	10 352	10 352	0	-10	610	620	0	91	91	91	492	453	-39	10 834	11 506	672
Båstad	4 257	4 257	0	-770	-523	247	0	91	91	91	492	453	-39	3 979	4 278	299
Eslov	9 301	9 301	0	336	58	-278	0	91	91	91	492	453	-39	10 129	9 903	-226
Helmingborg	6 353	6 353	0	425	225	-200	138	91	91	-47	492	453	-39	7 408	7 122	-286
Hässleholm	9 963	9 963	0	104	71	-33	0	91	91	91	492	453	-39	10 559	10 578	19
Höganäs	3 445	3 445	0	671	295	-376	0	91	91	91	492	453	-39	4 608	4 284	-324
Hörby	10 328	10 328	0	-1 074	-217	857	0	91	91	91	492	453	-39	9 746	10 655	909
Höör	8 435	8 435	0	-1 657	-902	755	0	91	91	91	492	453	-39	7 270	8 077	807
Klippan	11 247	11 247	0	-1 161	-801	360	0	91	91	91	492	453	-39	10 578	10 990	412
Kristianstad	8 571	8 571	0	404	152	-252	0	91	91	91	492	453	-39	9 467	9 267	-200
Kävlinge	3 341	3 341	0	-419	-1 233	-814	0	91	91	91	492	453	-39	3 414	2 652	-762
Landskrona	11 495	11 495	0	1 333	1 069	-264	37	91	91	54	492	453	-39	13 357	13 108	-249
Lomma	-3 205	-2 267	938	2 402	1 139	-1 263	894	386	0	-508	492	453	-39	583	-289	-872
Lund	4 714	4 714	0	-4 064	-5 416	-1 352	0	91	91	91	492	453	-39	1 142	-158	-1 300
Malmö	11 214	11 214	0	196	398	202	394	143	91	-251	492	453	-39	12 296	12 208	-88
Osby	9 773	9 773	0	864	1 131	267	0	91	91	91	492	453	-39	11 129	11 448	319
Perstorp	12 041	12 041	0	-480	1 211	1 691	0	91	91	91	492	453	-39	12 053	13 796	1 743
Simrishamn	8 633	8 633	0	113	71	-42	0	91	91	91	492	453	-39	9 238	9 248	10
Sjöbo	9 663	9 663	0	-2 664	-1 797	867	0	91	91	91	492	453	-39	7 491	8 410	919
Skurup	9 463	9 463	0	-1 135	142	1 277	0	91	91	91	492	453	-39	8 820	10 149	1 329
Staffanstorps	3 588	3 588	0	-70	-711	-641	0	91	91	91	492	453	-39	4 010	3 421	-589
Svalöv	9 809	9 809	0	-239	815	1 054	0	91	91	91	492	453	-39	10 062	11 168	1 106
Svedala	5 141	5 141	0	-889	-540	349	0	91	91	91	492	453	-39	4 744	5 145	401
Tomelilla	10 970	10 970	0	-1 591	-572	1 069	0	91	91	91	492	453	-39	9 871	10 992	1 121
Trelleborg	8 816	8 816	0	-395	-615	-220	0	91	91	91	492	453	-39	8 913	8 745	-168
Vellinge	-1 967	-1 391	576	150	163	13	0	0	0	0	492	453	-39	-1 325	-775	550
Ystad	6 346	6 346	0	-1 751	-1 626	125	0	91	91	91	492	453	-39	5 087	5 264	177
Åstorp	12 175	12 175	0	835	669	-166	0	91	91	91	492	453	-39	13 502	13 388	-114
Ängelholm	5 599	5 599	0	5	-449	-454	0	91	91	91	492	453	-39	6 096	5 694	-402

Kommun	Inkomstutjämnings			Kostnadsutjämnings			Strukturbidraget			Regleringspost			Summa					
	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Varav särskild kompen- sation	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system		
Mellerud	12 324	12 324	0	566	1 805	1 239	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	13 382	14 673	1 291
Munkedal	10 039	10 039	0	-334	1 638	1 972	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	10 197	12 221	2 024
Mölnadal	1 661	1 661	0	85	-494	-579	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	2 238	1 711	-527
Orust	5 449	5 449	0	-2 313	-1 439	874	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	3 628	4 554	926
Partille	3 035	3 035	0	1 058	395	-663	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	4 585	3 974	-611
Skara	7 020	7 020	0	-820	-703	117	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	6 692	6 861	169
Skövde	6 387	6 387	0	-2 739	-3 033	-294	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	4 140	3 898	-242
Sotenäs	4 939	4 939	0	-418	28	446	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	5 013	5 511	498
Stenungsund	3 626	3 626	0	-1 074	-545	529	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	3 044	3 625	581
Strömstad	9 828	9 828	0	-2 965	-2 061	904	783	874	91	91	91	91	492	453	-39	8 138	9 094	956
Svenljunga	10 090	10 090	0	-11	1 836	1 847	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	10 571	12 470	1 899
Tanum	9 747	9 747	0	-1 920	52	1 972	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	8 319	10 343	2 024
Tibro	9 820	9 820	0	-284	23	307	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	10 028	10 387	359
Tidaholm	9 960	9 960	0	-973	-396	577	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	9 479	10 108	629
Tjörn	2 151	2 151	0	-2 636	-1 230	1 406	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	7	1 465	1 458
Tranemo	8 149	8 149	0	723	1 664	941	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	9 364	10 357	993
Trollhättan	7 684	7 684	0	844	738	-106	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	9 020	8 966	-54
Töreboda	11 236	11 236	0	-1 422	466	1 888	28	91	91	91	91	91	492	453	-39	10 334	12 246	1 912
Uddevalle	7 776	7 776	0	-213	-233	-20	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	8 055	8 087	32
Ulricehamn	8 647	8 647	0	353	663	310	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	9 492	9 854	362
Vara	9 555	9 555	0	-911	-135	776	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	9 136	9 964	828
Värgårda	9 047	9 047	0	-1 485	-463	1 022	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	8 054	9 128	1 074
Vänersborg	7 265	7 265	0	-365	129	494	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	7 392	7 938	546
Åmål	10 552	10 552	0	1 579	1 658	79	286	91	91	91	91	91	492	453	-39	12 919	12 754	-165
Öckerö	3 631	3 631	0	-235	935	1 170	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	3 888	5 110	1 222
Värmland																		
Arvika	9 852	9 852	0	-473	502	975	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	9 871	10 898	1 027
Eda	14 213	14 213	0	-1 455	-508	947	294	385	91	91	91	91	492	453	-39	13 544	14 543	999
Filipstad	10 915	10 915	0	1 998	2 917	919	137	91	91	91	91	91	492	453	-39	13 542	14 376	834
Forsånga	9 999	9 999	0	-1 235	-412	823	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	9 256	10 131	875
Gruus	8 718	8 718	0	-2 022	-347	1 675	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	7 188	8 915	1 727
Hälgörs	9 633	9 633	0	49	2 284	2 235	646	373	91	91	91	91	492	453	-39	10 820	12 743	1 923
Hammarö	3 314	3 314	0	-1 466	-1 381	85	0	91	91	91	91	91	492	453	-39	2 340	2 477	137

Kommun	Inkomstjämnings			Kostnadsjämnings			Strukturbidraget			Regleringspost			Summa			
	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Vorov särskild kompen- sation	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Föreslaget system	Differens jämfört med nuvarande system
Borlänge	8 429	8 429	0	-1 086	-463	623	0	91	91	91	492	453	-39	7 835	8 510	675
Falun	5 707	5 707	0	-722	102	824	0	91	91	91	492	453	-39	5 477	6 353	876
Gagnef	8 738	8 738	0	-1 017	449	1 466	0	91	91	91	492	453	-39	8 213	9 731	1 518
Hedemora	8 443	8 443	0	-1 136	355	1 491	188	91	91	91	492	453	-39	7 987	9 342	1 355
Leksand	7 190	7 190	0	-344	51	395	0	91	91	91	492	453	-39	7 338	7 785	447
Ludvika	6 872	6 872	0	874	1 370	496	571	271	91	91	492	453	-39	8 809	8 966	157
Malung-Sälén	9 494	9 494	0	1 647	1 638	-9	1 182	1 273	91	91	492	453	-39	12 815	12 858	43
Mora	8 267	8 267	0	-954	-74	880	112	203	91	91	492	453	-39	7 917	8 849	932
Orsa	11 958	11 958	0	903	1 941	1 038	746	502	91	91	492	453	-39	14 099	14 854	755
Rättvik	9 646	9 646	0	1 561	2 184	623	41	91	91	91	492	453	-39	11 740	12 374	634
Smedjebacken	6 071	6 071	0	-2 592	-965	1 627	697	388	91	91	492	453	-39	4 668	5 947	1 279
Säter	7 455	7 455	0	-2 144	-1 317	827	0	91	91	91	492	453	-39	5 803	6 682	879
Vansbro	11 833	11 833	0	3 262	4 419	1 157	0	91	91	91	492	453	-39	15 587	16 796	1 209
Älvdalen	11 322	11 322	0	2 552	3 872	1 320	2 518	2 267	91	91	492	453	-39	16 884	17 914	1 030
Gävleborg																
Bollnäs	9 230	9 230	0	48	416	368	727	457	91	91	492	453	-39	10 497	10 556	59
Gävle	5 187	5 187	0	-1 123	-1 381	-258	120	91	91	91	492	453	-39	4 676	4 350	-326
Horfors	6 489	6 489	0	1 468	2 878	1 410	407	105	91	91	492	453	-39	8 856	9 925	1 069
Hudiksvall	7 603	7 603	0	-551	217	768	292	91	91	91	492	453	-39	7 856	8 364	528
Ljusdal	9 997	9 997	0	2 201	2 755	554	835	574	91	91	492	453	-39	13 525	13 779	254
Nordanstig	10 328	10 328	0	377	2 599	2 222	326	91	91	91	492	453	-39	11 523	13 471	1 948
Ockelbo	8 161	8 161	0	1 901	2 792	891	222	91	91	91	492	453	-39	10 776	11 497	721
Ovanåker	9 305	9 305	0	335	1 390	1 055	158	91	91	91	492	453	-39	10 290	11 239	949
Sandviken	5 991	5 991	0	260	435	175	53	91	91	91	492	453	-39	6 796	6 970	174
Söderhamn	8 050	8 050	0	-76	667	743	300	91	91	91	492	453	-39	8 766	9 261	495
Västernorrland																
Hälsjösand	7 772	7 772	0	-172	-32	140	64	91	91	91	492	453	-39	8 156	8 284	128
Kramfors	8 935	8 935	0	655	2 344	1 689	502	220	91	91	492	453	-39	10 584	11 952	1 368
Soilefteå	9 790	9 790	0	2 201	3 411	1 210	855	582	91	91	492	453	-39	13 338	14 236	898
Sundsvall	4 768	4 768	0	-1 043	-1 021	22	0	91	91	91	492	453	-39	4 217	4 291	74
Timrå	7 957	7 957	0	-1 163	-128	1 035	374	91	91	91	492	453	-39	7 660	8 373	713
Ånge	9 076	9 076	0	4 755	5 190	435	324	415	91	91	492	453	-39	14 647	15 134	487
Ömsköldsvik	6 015	6 015	0	-293	880	1 173	0	91	91	91	492	453	-39	6 214	7 439	1 225
Jämtland																
Berg	12 275	12 275	0	7 940	8 034	94	1 389	1 480	91	91	492	453	-39	22 096	22 242	146

Kommun	Inkomstjämföringen			Kostnadsjämföringen			Strukturbidraget			Regleringspost			Summa			
	Nuvarande system	Förslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Förslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Förslaget system	Varov särskild kompen- sation	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Förslaget system	Differens jämfört med nuvarande system	Nuvarande system	Förslaget system	Differens jämfört med nuvarande system
Piteå	5 939	5 939	0	-3 130	-2 704	426	1 348	1 036	91	-312	492	453	-39	4 649	4 724	75
Älvsbyn	8 607	8 607	0	1 186	1 652	466	2 542	2 259	91	-283	492	453	-39	12 827	12 971	144
Övertorneå	9 056	9 056	0	5 365	6 948	1 583	3 757	3 479	91	-278	492	453	-39	18 670	19 936	1 266
Övertorneå	11 717	11 717	0	5 004	6 533	1 529	5 049	4 800	91	-249	492	453	-39	22 262	23 503	1 241

Ärende 10

Diariernr 13-67

Årsredovisning 2012 Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund

Ärendebeskrivning

Räddningstjänstförbundet har gjort bokslut för förbundets ekonomi och verksamhet 2012.

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen föreslås besluta att föreslå att Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning och årsbokslut för Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund för 2012 och beviljar ansvarsfrihet för direktionens ledamöter.

Arsredovisning 2012 Året som gått

Under 2012 har räddningstjänstförbundet hanterat 725 räddningsinsatser av varierande karaktär. Alltifrån bränder, trafikolyckor, djurräddning till sjukvårdsuppdrag, variationen i räddningsinsatserna är slående. Den uttryckande personalen ska verkligen behärska många olika områden.

Utöver detta uppdrag har mycket energi lagts på att förstärka funktionaliteten i och kring kommunikationssystemet RAKEL. Ett system som gett förbundet och möjlighet att lösa utlarmning och övrig kommunikation på ett tryggare och effektivare sätt.

2012 var också året då vi efter en intensiv höst hade glädjen att inviga Sollebrunns nya brandstation. Stationen lever mer än väl upp till de högt ställda förväntningar som fanns inför slutresultatet. Resultatet innebär att personalen i Sollebrunn genom den nya brandstationen äntligen fått ett ordentligt lyft gällande den egna arbetsmiljön. De krav som i dag finns på funktionalitet, hygien och tillgänglighet är väl tillgodosedda. Placeringen blev också utmärkt med en betydligt säkrare inrycknings- och utryckningsväg.

För våra medlemskommuner innebar 2012 året då ett nytt arbetssätt infördes gällande kommunala krisledningsaktiviteter, dessa aktiviteter samordnas numera av förbundets säkerhetssamordnare. Kommunerna har antagit ett nytt ramverk för krisberedskapsprocessen som blir ett av säkerhetssamordnarens viktigaste verktyg. Detta ramverk anger de uppgifter och aktiviteter som ska äga rum i våra kommuner årligen och var ansvaret för aktiviteten ligger.

Räddningstjänstförbundet har tyvärr även under 2012 blivit utlarmade på ett antal allvarliga trafikolyckor som utöver de drabbades lidande inneburit svåra och belastande arbetssituationer för räddningspersonalen. Återigen har vägsträckan Alingsås – Vårgårda – Vara utefter E 20 utmärkt sig på ett negativt sätt. Ett snitt på en olycka var åttonde dag där räddningstjänsten är utlarmad är inte acceptabelt. Räddningstjänstförbundet och dess direktion arbetar på olika plan med att försöka få till stånd förbättringar av vägen som är nödvändiga om vi ska kunna få ner antalet allvarliga olyckor. Separerade körbanor och borttagande av vänstersvängar skulle minska riskerna betydligt på denna starkt trafikerade vägsträcka.

Räddningstjänstförbundet har under året deltagit i ett länsgemensamt projekt som syftar till att skapa en organisation i Västra Götaland som ska kunna aktiveras vid större olyckor och samhällspåfrestningar. I projektet ingår det deltagare från ett stort antal organisationer i länet, denna bredd i gruppen

ska säkerställa en gedigen förankring i viktiga samhällsfunktioner. Denna förankring är nödvändig för att få den operativa organisationen att fungera effektivt vid en krissituation.

Eftersom det i våra medlemskommuner pågår och planeras för omfattande nybyggnation och planförändringar har räddningstjänstförbundet med fokus på riskbilden under 2012 hanterat flera viktiga ärenden.

Ett stort tack till alla anställda i förbundet, förbundsdirektionen och samverkande organisationer. Det är en glädje att få arbeta tillsammans med er för att skapa ett säkrare samhälle.

Daniel Filipsson, Förbundsdirektionens ordförande

Årsredovisning 2012

Förvaltningsberättelse 2012

Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund med ansvar för räddningstjänsten i Alingsås och Vårgårda kommuner. Alingsås kommuns andel av förbundet uppgår till 78 % och Vårgårda kommuns andel uppgår till 22 %. Räddningstjänstförbundet redovisar ett resultat på + 1 772 tkr jämfört med + 975 tkr 2011. Alingsås kommuns driftbidrag 2012 till förbundet var 34 187 tkr och Vårgårda kommuns driftbidrag var 9 642 tkr.

Verksamheten utgår från uppdraget i Handlingsprogram till skydd mot olyckor och omfattar Räddningsinsatser vid olyckor eller överhängande fara för olyckor samt tillsyn enligt Lag om skydd mot olyckor, Lag om brandfarliga och explosiva varor.

Vi kan se tillbaka på ett händelserikt år med ett långsiktigt, målinriktat olycksförebyggande arbete, där tillsyn, brandskyddskontroll, information och utbildning utgör grunden. Kommunernas anställda samt skolelever är prioriterade grupper som huvuddelen av vårt utbildnings- och informationsarbete inriktas emot.

2012 var året då förbundet arbetade intensivt tillsammans med FABS och byggherrar med att lösa alla detaljer för att kunna driftsätta Sollebrunns nya brandstation. Efter en intensiv höst kunde Mattias Olsson och Daniel Filipsson inviga brandstationen i samband med direktionens decembermöte. Ett stort antal inbjudna gäster kunde konstatera att den nya brandstationen mer än väl uppfyller dagens krav gällande arbetsmiljö, funktionalitet och trivsel.

Förbundet har även under 2012 arbetat med nyrekrytering av både operativ och administrativ personal. Detta har i sin tur sedan inneburit mycket arbete med introduktion och skapande av rutiner för att kvalitetsäkra viktiga uppgifter.

Stor kraft har lagts på att hitta ett bra koncept för att arbeta med krisledningsaktiviteter internt och i våra medlemskommuner, ett arbete som kommer att fortsätta 2013 bl.a. i form av en större krisledningsövning.

Börje Lindgren
Räddningschef / Förbundsdirektör

Uppdrag och strategisk inriktning

Förbundet bedriver verksamhet enligt Handlingsprogram till skydd mot olyckor, på uppdrag av respektive medlemskommun enligt; Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), Lag (1988:868) om brandfarliga och explosiva (LBE) varor samt stöd till medlemskommunerna enligt Lag (2006:554) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, med tillhörande förordning.

Huvudprocesserna i verksamheten är olycksförebyggande arbete och räddningstjänst.

Samhällsskyddsavdelningen ansvarar för det olycksförebyggande arbetet genom myndighetsutövning, remisser i plan- och byggprocessen, utbildning, olycksutredning, krisberedskap, rådgivning och information.

I myndighetsutövningen ingår även brandskyddskontroller av eldstäder och förbränningsanordningar. Syftet med det förebyggande arbetet är att ge människor, egendom och miljö ett tillfredställande skydd mot olyckor genom att stärka den enskildes förmåga att förhindra och begränsa olyckor.

Avdelningen för beredskap och räddningstjänst ansvarar för räddningsinsatsernas genomförande men deltar även aktivt i det förebyggande arbetet. Målet för verksamheten är att räddningsinsatser skall planeras så att de kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.

Förbundets kvalitetsdeklaration anger vad den enskilde kan förvänta sig av oss och vad vi förväntar oss av den enskilde, före, under och efter en olycka.

Direktionen

Direktionen har under året sammanträtt vid 6 tillfällen och bl a beslutat om:

- Anställning av Förbundsdirektör
- Antagande av handlingsprogram till skydd mot olyckor 2011-2014
- Finansiella mål för förbundet
- Budget 2013-2015 samt investeringsplan för 2013-2016
- Antagande av upphandlingspolicy
- Antagande av arbetsmiljöpolicy
- Antagande av verksamhetsplan för 2013
- Antagande av ramverk för krisberedskapsprocessen

Samhällsskydd – olycksförebyggande arbete

Verksamheten har varit inriktad på att genom delaktighet i planärenden, tillsyn, utbildning, information samt brandskyddskontroll av eldstäder ge människor, egendom och miljö ett tillfredsställande skydd mot i första hand bränder men även andra olyckor. Arbetet har också gått ut på att stärka den enskildes förmåga att förebygga eller hantera bränder eller andra olyckor.

Förbundet har dessutom avtal med Alingsås och Vårgårda kommuner avseende brandtekniska uppdrag vid hantering av byggnämnan och utbildning av kommunanställda i brandkunskap.

Tillsyn

Under det gångna året har avdelningen genomfört tillsyner utifrån tillsynsplanen för 2012.

Under 2012 har ca 68 % av de planerade tillsynerna utförts. Avdelningen har sedan några år tillbaka dragits med kvarstående tillsyner och på grund av pensionsavgångar och vakanta tjänster har denna kvarstod ökat under 2012.

Tillsynerna har för medlemskommunerna även omfattat brandskyddskontroll av eldstäder vilka genomförts enligt plan.

Myndighetsutövning	2010	2011	2012
Tillsyn LSO	111	99	104
Tillsyn LBE	52	22	54
Brandskyddskontroller	1512	1469	1776
Ansökan, sota själv	31	28	16
Remisser / yttrande, totalt	82	60	108
-brandfarlig/explosiv vara	15	14	27
-polistillstånd	20	9	9
-alkoholtillstånd	17	11	13
-planärenden	8	13	31
-byggärenden	22	13	28

Plan- och byggärenden

Som brandsakkunniga i plan- o byggfrågor har förbundet yttrat sig i ca 60 ärenden i de båda kommunerna. Exempel är detaljplan för nytt bostadsområde i Ingared, bygglovsärende rörande ombyggnation av Ica Maxi samt nybyggnad av skola och gymnastikhall i Stadsskogen.

Tillståndsärenden

I byggnadsnämndernas hantering av tillståndsgivning brandfarliga och explosiva varor, har förbundet yttrat sig i ärenden såsom drivmedelsförsäljning på bensinstationer och gasolhantering i ett flertal skolor.

I socialförvaltningens tillståndsgivning för alkoholservering har vi yttrat oss i ärenden i samband med Lights in Alingsås, cykelfest Vårgårda, Potatisfestivalen, samt ansökan från ett flertal restauranger.

Förbundet har yttrat sig åt polisen i ärende rörande offentliga tillställningar i form av dans- och cirkusföreställningar, cykelfest Vårgårda, Potatisfestivalen m.fl.

Utbildning

Förbundet har under året genomfört avtalade brandskyddsutbildningar med kommunerna samt ett flertal andra utbildningar till privatpersoner, ideella föreningar och privata företag. Extern utbildningsansvarige har med hjälp av dagstyrka, insatsledare m.fl. under året utbildat ca 1000 personer.

Externutbildningar / information	2010	2011	2012
Utbildade totalt	1321	1311	1007
Brandskydd - kommuner	766	658	254
Brandskydd - övriga	145	266	208
Heta arbeten	190	260	284
Hjärt- lungräddning	43	118	103
LABC	0	6	0
Sota själv	47	0	45
Hem & Fritid	77	180	113
Brandskyddsinformation, skolor	1217	908	2913
Brandskyddsinformation, övriga	2066	5218	2789

Skolaktiviteter

Målet med arbetet är att vi skall nå ut till elever i förskoleklass, åk 5 och 8 samt gymnasiet, med åldersanpassad information/utbildning i brandskyddsfrågor och olycksförebyggande åtgärder.

Förskolorna i förbundsområdet har 2012 haft besök av räddningstjänsten som spelat teater tillsammans med barnen, detta spel syftar till att lära barnen vad de ska göra om en olycka skulle ske. Vårgårda kommun har som tidigare år arrangerat säkerhetsdagar för åk 5 där räddningstjänsten varit ett av inslagen. Alströmergymnasiets elever i årskurs 1 har vid höstterminens start fått sedvanlig utrymnings- och brandskyddsinformation.

Räddningstjänstförbundet har deltagit i omvårdnadsprogrammen på Sundlergymnasiet och Alströmergymnasiet där eleverna fått utbildning i skydds- och säkerhetsfrågor samt information om brandmannayrket. Samtliga skolelever som åker skolskjuts har 2012 fått utbildning av brandpersonal enligt ett koncept kallat "säker skolskjuts".

Brandskyddsplan

Brandskyddsplanen för Alingsås stadskärna, vars syfte är att genom förebyggande åtgärder skydda stadskärnan med sina unika värden från brand, har använts under övning och utbildning av brandpersonalen. Tekniska förvaltningen har fortsatt arbetat med att skapa en fast pumpstation vid Lillån för att säkra brandvattenförsörjningen för Alingsås innerstad. Detta arbete sker i samverkan med förbundet för att få till bra praktiska och tekniska lösningar för att vid räddningsinsats snabbt få fram mycket vatten.

Beredskap och räddningstjänst.

Under 2012 har arbete med praktisk tillämpning av RAKEL vid räddningsinsatser fortsatt och har i dag skapat möjlighet att effektivt samverka med andra organisationer, främst SOS alarm, polis och ambulanssjukvård. Antal räddningsinsatser har tyvärr varit fler under 2012 än 2011 och då ser vi en viss ökning av antal trafikolyckor. Ett alltför stort antal trafikolyckor har återigen skett på E 20 mellan Alingsås och Vara, många personer har fått svåra skador eller dött. Förbundets olycksutredningar visar att olyckorna ofta sker på grund av att bilar kommer över på motsatt körbana och kolliderar med mötande trafik. En ombyggnad av vägen som innebär åtskilda körbana på E 20 måste prioriteras om liv ska kunna sparas. För räddningstjänstens personal innebär trafikolyckorna att utryckningspersonalen frekvent utsätts för mycket stor mental påfrestning, vilket gör att förbundet regelmässigt arbetar med att hantera de reaktioner som uppkommer hos personal efter olyckorna.

IVPA uppdragen har blivit en naturlig del av verksamheten och under 2012 började alla våra stationer att åka på dessa viktiga uppdrag.

Övningar/utbildning

Exempel på områden som övats 2012 är;

- Halkkörning med personbil har genomförts på Kinnekulle för insatsledare.
- Halkkörning med tunga fordon har genomförts på Stora Holms övningsbana enligt plan.
- Räddning vid trafikolycka har som vanligt varit prioriterat eftersom förbundet drabbas av trafikolyckor alltför ofta.
- De obligatoriska rökövningarna, kemövningarna samt fastställda momentövningarna har genomförts enligt utlagda planer och gällande författning.
- All insatspersonal i förbundet har fått repetition av HLR och IVPA utbildning.
- Stab och ledningsövningar för Räddningschef i beredskap och Insatsledare.

Räddningsinsatser

Under 2012 har följande räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor genomförts i förbundet.

Insatser 2012	Alingsås	Vårgårda	Sollebrunn	Totalt AVRf
Brand i byggnad	42	12	4	58
Brand, ej i byggnad	31	9	3	43
Trafikolycka	74	31	11	116
Utsläpp farligt ämne	15	1	1	17
Drunkning, tillbud	6	0	0	6
Nödställd person	11	2	1	14
Aut.larm, brand	20	5	2	27
Aut.larm, ej brand	170	60	19	249
IVPA	25	5	14	44
Övrigt	100	30	21	151
Totalt antal insatser	494	155	76	725

Jämfört med 2011 har antalet räddningsinsatser ökat med ca 5%.

Det är svårt att genom statistiken dra några djupare slutsatser över anledning till ökningen men antalet trafikolyckor är dock något högre än året innan. Som tidigare beskrivits är det på E 20 som den största andelen olyckor sker. Utav dessa 48 olyckor så är det en stor andel som leder till dödsfall eller svåra personskador.

Under 2012 har vi haft ett mindre antal omfattande villabränder med totalskador som följd, ett dödsoffer har krävts vid dessa bränder. Värt att

nämna är en lyckad snabb rökdykning i en brinnande villa som räddade livet på en kvinna i början på december.

Olycksutredning

Lagen om skydd mot olyckor säger att kommunerna ska utreda brand- och olycksorsak efter räddningsinsats. Denna uppgift leds i Vårgårda och Alingsås kommuner av förbundets brand- och olycksutredare. Det arbete som utförs med utredning av olycksorsak samt utvärdering av räddningsinsats uppskattas mycket av samverkande parter, den egna organisationen men kanske allra mest av de olycksdrabbade som får ta del av resultatet enligt den för verksamheten antagna kvalitetsdeklarationen. Brand/olycksorsaken är i många fall en viktig parameter som underlättar för de drabbade för att kunna gå vidare efter händelsen. Viktigt att poängtera är att räddningstjänstens utredning syftar till att ta fram orsak till olyckan, skuldfrågan är polisens uppgift.

Under året har 2 olycksutredningar och 10 brandutredningar genomförts, några av utredningarna har skett i samverkan med Polisen, Trafikverket, Volvos haverikommission och Chalmers tekniska högskola.

Resultaten av utredningarna har delgivits berörda personer och organisationer för att med kunskap om olycksorsaken försöka förhindra framtida olyckor. Nätverket för utredare i Västra Götaland samlar information från utredningarna för att vi i regionen ska kunna se trender och få stöd för strategiska beslut gällande förebyggande åtgärder.

Insatsplanering

Under året har arbete med förberedelse för räddningsinsatser fortsatt med insatsplanering i hela förbundsområdet, i dagsläget finns det mer än 100 färdiga insatskort som ska underlätta arbetet vid räddningsinsatser. GPS positionering och GIS systemet ger möjlighet att koppla positioner och kartbilder till räddningsinsatsen vilket förbundet arbetar intensivt med för att få så bra förutsättningar som möjligt vid insatserna. Dessa verktyg underlättar för utlarmade styrkor att snabbt hitta platsen för olyckan och att snabbt kunna läsa byggnation och geografin i området. Det stab och ledningsarbete som under året skett har skapat möjlighet att få korrekta lägesbilder till ledningsplatsen, vilket är värdefullt för att kunna bedriva arbetet på ett effektivt sätt. Det ökar också förståelsen för den problematik som finns att hantera för de utlarmade styrkorna på olycksplatsen.

Miljöarbete

Miljöarbetet finns med som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Ett miljötänk finns med som en given del i verksamheten både på brandstationerna och ute på räddningsinsatser. Som ett exempel på detta har miljöskyddskontoren i medlemskommunerna vid flera tillfällen varit ute på olycksplats där de varit ett stöd för räddningsledaren. Vid några räddningsinsatser har också miljörestvärdesledare kontaktats. Specialfirmor

för omhändertagande av smittade markmassor har också hjälpt till vid några räddningsinsatser under 2012.

Arbetsmiljö

Med stöd av Samverkansavtalet har en fortsatt bra dialog ägt rum i arbetsmiljöfrågor i förbundet. Glädjande är att även BRF finns med på dessa möten sedan en tid tillbaka. Detta skapar bra förutsättningar för en större förståelse och möjlighet till påverkan i olika verksamhetsbeslut.

Den enskilt viktigaste förbättringen av arbetsmiljön i förbundet är den nya brandstationen i Sollebrunn. Skärpta rutiner kring hantering av röksmittade kläder efter bränder är också en viktig förbättring av arbetsmiljön eftersom forskning visat att rökresterna i larmklädseln är mycket skadliga.

Jämställdhet

Förbundet har sedan ett par år tillbaka en person med i en grupp som arbetar för ökad jämställdhet och mångfald på räddningstjänsterna i landet. Denna grupp om åtta personer är anställda av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Var och en i gruppen har ett ansvar för att främja jämställdhetsfrågor i den egna regionen, i vårt fall ett ansvar för dessa frågor i Västra Götaland. Detta viktiga arbete börjar sakta bära frukt vilket visar sig på så sätt att allt fler kvinnor anställs på räddningstjänsterna i landet. Ett problem som identifierats är att det fortfarande är få kvinnor som söker sig till utbildning i skydd mot olyckor. Insatser för att förändra synen på hur en brandman ska vara är nödvändiga om det ska ske en förändring. Förbundet försöker då tillfälle bjuds att föra ut budskap om att även kvinnor kan bli brandmän, detta budskap är viktigt att få ut i tidig ålder. Internt har jämställdhetsfrågor extra bevakats i samband med rekrytering av brandmän och glädjande är att anställning av fem kvinnliga brandmän fördelat på våra tre stationer kunnat ske. Som en konsekvens av detta pågår det arbete med att förändra utrymmen för dusch och omklädning i Vårgårda och Alingsås. Sollebrunns station är naturligtvis anpassad för att kunna ta emot kvinnor som anställs som brandmän.

Samverkan

Nätverk för operativa samverkansfrågor omfattar hela Västra Götalands län. Länsstyrelsen är sammankallande till samverkansmöte som hålls några gånger om året. Räddningschefen i förbundet representerar GR på dessa möten. En gång varje höst träffas alla räddningschefer för att diskutera samverkan och revidera avtal, 2012 skedde denna träff i Kungälv kommun. GR-regionens kommuner och förbund samverkar vidare inom områdena utbildning och erfarenhetsåterföring efter olyckor. Ytterligare nätverk finns för krisberedskapsfrågor i Sjuhäradsområdet och inom GR.

Älvsamordningsgrupp finns också som arbetar med åtgärder för att mildra konsekvenserna vid översvämningar kring våra vattendrag i länet, ett problem som blivit alltmera påtagligt under senare år.

Ett större projekt pågår också i länet med syfte att skapa en organisation som kan aktiveras vid större händelser med samhällspåverkan. Förbundet deltar aktivt i detta projektarbete.

En fortsatt samverkan sker även med medlemskommunerna och dess förvaltningar och bolag och är en grundförutsättning för att det olycksförebyggande arbetet skall vara framgångsrikt.

Styrdokument och rutiner

De viktigaste politiska dokument som styr förbundets verksamhet är, förutom gällande lagstiftning, Handlingsprogram till skydd mot olyckor, Förbundsordningen samt reglementen för direktionen och revisorerna. Den av direktionen årligt antagna verksamhetsplanen är det dokument som styr aktiviteterna i förbundet under året.

Information

Förbundets egen hemsida www.alivar.se används i första hand för att föra ut information om förbundets verksamhet samt övrig aktuell information. Under 2012 har också information lagts ut på Facebook där det finns möjlighet att föra en dialog med kommuninnevånare.

Resultat- och prestationsmål för det förebyggande arbetet 2012

Resultatmål	Prestationsmål	Utfört 2012
FR1 Bättre brandskydd i bostäder	FP1a Information till boende FP1b Tillsyn i flerbostadshus FP1c Tillsyn i samverkan med hemtjänst FP1d Brandskyddskontroll FP1e Deltagande i bostadsanpassning för människor med vårdbehov	Har skett som riktade insatser Har inte ägt rum Har utförts i viss omfattning Utförande enligt plan Rådgivning i några fall
FR2 Bättre brandskydd i offentlig och privat verksamhet samt i kulturhistoriskt värdefulla byggnader	FP2a Tillsyn enligt LSO och LBE FP2b Brandskyddskontroll FP2c Brandskyddsutbildning av all personal i medlemskommunerna. FP2d Deltagande i byggprocessen FP2e Information till allmänheten. FP2f Tillse att förvaltningskontor, skolor, förskolor, vårdanläggningar och särskilda boende för personer med vårdbehov skall övervakas med automatiskt brandlarm, överfört till räddningstjänsten.	Har utförts men antalet når inte upp till ambition i tillsynsplanen Utförande enligt plan Har genomförts i den omfattning verksamheterna önskat Har skett i de fall då samhällsbyggnadskontoret efterfrågat vår delaktighet Har ägt rum vid ett antal olika offentliga evenemang, via hemsida och facebook Är genomfört och bevakas kontinuerligt

FR3 Ökad social trygghet för ungdomar samt minskat antal anlagda bränder.	FP3a Utbildning/information förskolor, FP3b Utbildning/information åk 5 och 8 FP3c Riktade skolprojekt i samverkan med medlemskommunerna.	Har genomförts enligt plan Alla åk 5 har fått utbildning, åk 8 i form av riktade insatser vid särskilda behov Har skett då det efterfrågats
FR4 Förbättrad organisation och beredskap i medlemskommunerna för extraordinära händelser.	FP4a Införande av ny organisation för systematiskt arbete med krishanteringsfrågorna FP4b Stöd vid kommunernas införande av RAKEL FP4c Stabsutbildning för att utveckla stabsarbetet	Har genomförts Arbetet har inletts, fortsätter 2013 Arbetet har inletts, fortsätter 2013

Resultat- och prestationsmål för den operativa räddningstjänsten 2012

Resultatmål	Prestationsmål	Utfört 2012
OR1 Räddningsinsatser skall planeras så att genomförande kan ske på ett säkert sätt	OP1a Utbildning och övning skall ske enligt fastställd plan. OP1b Insatsplanering skall ske av prioriterade objekt. OP1c Standardrutiner skall finnas för komplicerade insatssituationer	Genomfört enligt plan Har utförts Finns framme, revideras löpande
OR2 Räddningsinsatser ska genomföras på ett effektivt sätt.	OP2a Anspänningstid skall normalt inte vara längre än 90 sek. OP2b Utryckningskörning skall anpassas så att inte olyckor sker OP2c Insatser skall genomföras så att olycksförloppet bryts och skadorna minimeras. OP2d Beredskap för ny insats skall alltid eftersträvas	Tiden hålls regelmässigt, undantag kan finnas vid komplexa utlarmningssituationer En olycka har inrapporterats, påkört rådjur, inga personskador Så har skett Har då behov funnits skett
OR3 Utvärdering och utredning.	OP3a Orsaken till olycka skall utredas i de fall där människor kommit till skada eller då omfattande egendom förstörts.	Har genomförts då skäl till detta funnits
OR4 Uppföljning och dokumentation.	OP4a Insatsrapport skall skrivas vid varje räddningsinsats OP4b Kontakt med drabbade skall ske enligt gällande kvalitetsdeklaration.	Genomfört efter samtliga insatser Kontakt har tagits i de fall då det funnits skäl till detta

Personalredovisning

Antalet anställda var den 1 november 2012, 96 personer fördelat på 51 personer i Alingsås, 23 personer i Sollebrunn samt 22 personer i Vårgårda.

Anställningsform	Antal	Procent
Tillsvidareanställda	51	100,0%
-kvinnor	8	15,7%
-män	43	84,3%
varav utryckningsstyrka	40	100,0%
-kvinnor	3	7,5%
-män	37	92,5%
Sollebrunn		
Anställda RiB	23	100%
-kvinnor	0	0%
-män	23	100%
Vårgårda		
Anställda RiB	22	100%
-kvinnor	0	0%
-män	22	100%
Totalt	96	

Medelåldern för den tillsvidareanställda personalen var för kvinnorna 43 år och för männen 44 år. Medelåldern för tillsvidareanställda brandmän var 40 år och motsvarande siffra för anställda på RiB-avtalet (deltidsbrandmän) var 42 år. Åldersfördelning för samtliga anställda i förbundet enligt nedan tabell.

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt	Procent
-29	0	7	7	7,29%
30-39	3	21	24	25,00%
40-49	3	27	30	31,25%
50-59	1	23	24	25,00%
60-	1	10	11	11,46%
Totalt	8	88	96	100,00%

Den 1 november 2012 arbetade 7,8 % av de tillsvidareanställda deltid vilket innebär att antalet heltider motsvarar 92,2 %.

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaron

Samtliga offentliga arbetsgivare är enligt lag skyldiga att i nyckeltal redovisa uppgifter om sjukfrånvaro i årsredovisningen. Syftet med redovisning av sjukfrånvaron är att skapa ett material som är jämförbart över sektorsgränser.

Redovisningen omfattar månadsavlönad personal. Uppdragstagare och förtroendevalda ingår inte.

Total sjukfrånvaro i procent	2010	2011	2012	Diff 12-11
Total sjukfrånvaro	1,8	3,4	2,7	-0,7
Långtidssjukfrånvaro >60 dagar	13,8	47,89	32,87	-15,02
<i>Total sjukfrånvaro, åldersindelad</i>				
29 och yngre	1,1	1,47	1,84	0,37
30-49 år	1,1	1,15	1,22	0,07
50 år eller äldre	2,64	6,52	5,16	-1,36

Korttidssjukfrånvaro, s k ofta borta, brukar mätas med 4 eller fler sjukfrånvarotillfällen per kalenderår. Under 2012 har två personer haft 4 sjukfrånvarotillfällen eller mer.

Resultaträkning

Resultaträkning			
<i>Belopp i tkr</i>	Budget 2012	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Verksamhetens intäkter - not 1	5 742	5 639	4 152
Verksamhetens kostnader - not 2	-46 187	-45 362	-42 005
Avskrivningar - not 3	-2 085	-2 136	-1 964
Verksamhetens nettokostnader	-42 530	-41 859	-39 817
Medlemsbidrag - not 4	43 829	44 232	41 684
Finansnetto - not 5	-830	-601	-892
Resultat före extraordinära poster	469	1 772	975
Årets resultat	469	1 772	975
Ingående eget kapital	2 455	2 455	1 480
Utgående eget kapital	2 924	4 227	2 455

Balansräkning

Balansräkning			
<i>Belopp i tkr</i>	Budget 2012	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Maskiner och inventarier - not 6	14 701	15 061	15 607
Långfristiga fordringar - not 7	0	0	134
Summa anläggningstillgångar	14 701	15 061	15 741
Kassa och bank - not 8	10 369	14 763	9 993
Kortfristiga fordringar - not 9	0	3 830	3 614
Summa omsättningstillgångar	10 369	18 593	13 607
Summa tillgångar	25 070	33 654	29 348
Eget kapital	2 242	2 455	1 480
Årets resultat	469	1 772	975
Avsättningar till pensioner - not 10	6 984	8 527	6 253
Långfristiga skulder - not 11	11 866	9 493	10 679
Kortfristiga skulder - not 12	7 993	11 407	9 961
Summa skulder och eget kapital	25 070	33 654	29 348

Kassaflödesanalys	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Den löpande verksamhete		
Årets resultat	1 772	975
Justering för av- och nedskrivning	2 136	1 964
Justering för gjorda avstättningar	2 274	2 379
Medel fr verksamh före förändr av rörelsekapital	6 182	5 318
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-216	-1 019
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	1 447	749
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 231	5 048
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-1 590	-3 005
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 590	-3 005
Finansieringsverksamheten		
Nyupptagna lån	0	0
Amortering av lån	-1 187	-1 187
Kortfristig del av långfristig skuld	0	0
Ökning del av långfristig skuld	0	0
Minskning av långfristig fordringar	134	261
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 053	-926
Årets kassaflöde av likvida medel	4 770	1 117
Likvida medel vid årets slut	14 763	9 993

Not 1 Verksamhetens intäkter	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Förättning och granskning	1 077	977
Ersättning falsklarm	740	662
Utbildningar	474	641
Tillsyn	262	151
Sanering	106	77
Förvaring och hantering	180	375
Brandskyddskontroll	981	831
Driftbidrag	1 459	0
Övriga intäkter	360	438
Summa intäkter	5 639	4 152

Not 2 Verksamhetens kostnader	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Personalkostnader	-34 385	-32 538
-Löner och ersättningar	-22 132	-21 178
-Semesterlöneskuld	32	-54
-Sociala avgifter	-7 022	-6 695
-Pensionskostnader inkl löneskatt	-3 663	-3 431
-Övriga personalrelaterade kostnader	-1 600	-1 180
Lokalkostnader	-4 593	-4 261
-Hyra	-4 173	-3 969
-Fastighetsservice	-401	-248
-El	0	-44
-Eldningsolja	-19	0
Övriga kostnader	-6 384	-5 206
-Köp av administrativa tjänster av Alingsås kommun	-247	-456
-Reparation/underhåll av fordon/maskiner/inventarier	-754	-785
-Arbetskläder/skyddsmaterial	-363	-292
-Övrigt förbrukningsmaterial	-247	-326
-Avgifter/skatter	-693	-133
-Kommunikation	-785	-704
-Övrigt	-3 295	-2 510
Summa kostnader	-45 362	-42 005

Not 3 Avskrivning	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Avskrivningar enligt plan	-2 136	-1 964
Summa Avskrivningar	-2 136	-1 964

Not 4 Medlemsbidrag	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Alingsås kommun	34 590	32 799
Vårgårda kommun	9 642	8 885
Tilläggsbidrag Alingsås kommun	0	0
Tilläggsbidrag Vårgårda kommun	0	0
Summa medlemsbidrag	44 232	41 684

Not 5 Finansnetto	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Ränteintäkter	175	202
Räntekostnader	-501	-571
Ränta pensioner	-275	-523
Dröjsmålsränta	0	0
Summa finansnetto	-601	-892

Not 6 Maskiner och inventarier	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Ingående balans	15 607	14 567
Årets nyinvesteringar	1 590	3 004
-Fordon	447	2 207
-Inventarier + IT	861	307
-Övriga inventarier	282	490
Avskrivningar	-2 136	-1 964
-Fordon	-1 276	-1 120
-Inventarier + IT	-358	-511
-Maskiner	-65	-91
-Övriga inventarier	-437	-242
Summa maskiner och inventarier	15 061	15 607

Not 7 Långfristiga fordringar	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Momsfordran gentemot skatteverket för moms på övertagna anläggningstillgångar från medlemskommunerna	0	134
Summa långfristiga fordringar	0	134

Not 8 Kassa och bank	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Koncernkonto	14 763	9 993
Summa kassa och bank	14 763	9 993

Not 9 Kortfristiga fordringar	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Kundfordringar	1 587	361
Momsfordran kommunmoms	817	1 541
Förutbetalda kostnader	1 323	1 411
Övriga fordringar	103	306
Summa kortfristiga fordringar	3 830	3 619

Not 10 Avsättningar, pensioner	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Endast pension upparbetad sedan förbundets bildande redovisas här. Pensionsavsättningar gjorda före förbundets bildande återfinns hos respektive medlemskommun.		
Ingående balans avsättning pensioner	5 032	3 118
Ingående balans särskild löneskatt	1 221	756
Avsättningar för pensioner	1 830	1 914
Avsättning för särskild löneskatt	444	465
Summa avskrivningar, pensioner	8 527	6 253

Not 11 Långfristiga skulder	Bokslut 2012	Bokslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
Vid förbundets bildande skedde ett övertagande av anläggningstillgångar från medlemskommunerna. Detta övertagande finansierades genom ett reverslån mot respektive kommun. Lånen har en löptid på 13 år vilket var en genomsnittlig avskrivningstid på de övertagna tillgångarna. Räntan är den av Sveriges kommuner och landsting (SKL) rekommenderade internräntan och erläggs tillsammans med amorteringen årsvis. Räntan för 2012 var 4,2%.		
Reverslån Alingsås kommun	10 021	10 021
Reverslån Vårgårda kommun	4 217	4 217
Ingående balans amortering Alingsås kommun	-2 505	-1 670
Ingående balans amortering Vårgårda kommun	-1 054	-702
Amortering Alingsås kommun	-835	-835
Amortering Vårgårda kommun	-351	-351
Summa långfristiga skulder	9 493	10 680

Not 12 Kortfristiga skulder	Boslut 2012	Boslut 2011
<i>Belopp i tkr</i>		
I de kortfristiga skulderna återfinns även den del av reverslånen från medlemskommunerna som skall amorteras under 2012 och därför inte kan ses som en långfristig skuld.		
Reverslån Alingsås kommun	835	835
Reverslån Vårgårda kommun	351	351
Skuld moms	115	188
Upplupen pensionskostnad individuell del	1 043	973
Upplupen löneskatt på avgiftsbestämd ålderspension	251	250
Leverantörsskulder	2 310	1 406
Upplupna löner	548	553
Upplupna sociala avgifter	172	174
Semesterlöneskuld inkl personalomkostnader	2 702	2 750
Arbetsgivaravgifter och prel. skatt	1 331	1 177
Övriga kortfristiga skulder	1 749	1 305
Summa kortfristiga skulder	11 407	9 962

Finansiell Analys

Redovisningsprinciper

Kommunal redovisningslag styr tillsammans med kommunallagens krav på god redovisningssed förbundets principer för redovisning.

Kundfordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas betalas. Utställda fakturor efter årsskiftet som kan hänföras till redovisningsåret 2012 har fordringsförts och ingår i 2012 års resultat.

Skulder har upptagits till faktiska värden av kända skulder. Leverantörsfakturor som inkommit efter årsskiftet och som avser redovisningsåret 2012 har skuldbokförts och belastar således 2012 års resultat.

Den del av löneredovisningen som skett under januari 2013 och som avser december 2012 har periodiserats att belasta 2012 års resultat.

Sociala avgifter har bokförts i form av procentuell personalomkostnadspålägg med 31,42 % i lagstadgad arbetsgivaravgift, 0,73 % avtalsförsäkringar enligt kommunala avtal samt 0,55 % fackliga företrädare. Räddningstjänstförbundet har dessutom en kollektivavtalad pension som är högre än normalt på grund av att brandmän som tjänstgjort i utryckningstjänst i 25 år de senaste 30 åren har rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Detta pensionspålägg uppgår till 12,59 %. Totalt bokförs varje månad sociala avgifter om 45,29 % av bruttolönekostnaden.

Med anläggningstillgång avses objekt som har en ekonomisk livslängd om mer än tre år och som uppgår till ett icke obetydligt värde.

Anläggningstillgångar i balansräkningen som övertogs från medlemskommunerna har upptagits till det faktiska värde objekten haft i respektive medlemskommuns balansräkning i samband med förbundets bildande (värdet på övertagna objekt från Vårgårda kommun har i vissa fall justerats för att få samma avskrivningsperiod som övriga).

Därefter har avskrivning påbörjats sett till objektets kvarvarande ekonomiska livslängd.

Nya investeringar som gjorts har upptagits till anskaffningsvärde, därefter har planerliga avskrivningar beräknats på de olika objektens anskaffningsvärde och avskrivits linjärt under objektets beräknade ekonomiska livslängd.

Avskrivning påbörjas månaden efter objektet tas i bruk.

Avskrivningstider:

Fordon 5/10/15/20 år

Inventarier 3/5/10 år

Maskiner 5/10 år

IT-utrustning 3 år

Pensionsavsättningar gjorda före förbundets bildande ligger kvar inom respektive medlemskommun och belastar ej förbundet.

De pensioner som upparbetats efter förbundets bildande redovisas som en verksamhetskostnad under intjänandeåret och som en avsättning i balansräkningen. Här ingår även löneskatten.

Utbetalningen av den individuella delen av pensionerna sker året efter intjänandet. Den individuella delen redovisas därför inte som en avsättning utan återfinns bland de kortfristiga skulderna.

Årets resultat

Årets resultat slutar på ett positivt resultat på 1 772 tkr. Detta positiva resultat beror till stor del på icke utnyttjade budgeterade hyreskostnader för Sollebrunns brandstation 880 tkr, det finansiella målet på 469 tkr och ca 400 tkr som avser ej utnyttjade statsbidrag av Alingsås kommun för krisberedskap. Detta outnyttjade statsbidrag är öronmärkt till en stor krisledningsövning för medlemskommunerna under hösten 2013.

God ekonomisk hushållning

Minimikravet för god ekonomisk hushållning är *balanskravet* vilket innebär att kostnaderna ej skall överstiga intäkterna.

Verksamheten skall med andra ord göra ett positivt resultat om inte synnerliga skäl för annat finns.

Förbundet kan anses uppfylla de krav som ställs för att ha en god ekonomisk hushållning. Resultatet för 2012 är + 1 772 tkr.

Betalningsberedskap

Lång sikt

När den långsiktiga betalningsförmågan värderas ser man till måttet soliditet som visar hur verksamheten klarar risker på lång sikt. Soliditet är ett mått som visar hur stor del av förbundets tillgångar som finansierats med eget kapital och således inte lånats upp.

I årets bokslut blir soliditeten 12,6 %, vilket är en ökning jämfört med föregående års soliditet på 8,4%. Eftersom soliditeten ökar minskar skuldsättningsgraden och blir 87,4 %, vilket är en förbättring i jämförelse med förra året skuldsättningsgrad på 91,6 %.

Kort sikt

Kassalikviditet visar på organisationens kortsiktiga betalningsförmåga. En kassalikviditet på 100 % eller mer innebär att kortfristiga skulder kan betalas direkt. Detta förutsätter dock att omsättningstillgångar kan användas direkt. En kassalikviditet på under 100 % kan medföra att man blir tvingad att göra sig av med långsiktiga tillgångar som inventarier och annan utrustning, eller så kan man behöva ta ett lån för att betala sina kortfristiga skulder. En tumregel är att kassalikviditeten ska ligga på ungefär 100 %.

Förbundet har en kassalikviditet som uppgår till 162 %, vilket innebär att förbundets tillgångar är högre än de kortfristiga skulderna. En ökning mot föregående års kassalikviditet som var på 136%.

Slutsatser

Räddningstjänstförbundet har trots ett år med stor personalomsättning och därmed omfattande rekryterings- och introduktionsaktiviteter lyckats hålla de ekonomiska ramarna. Främsta anledningen till att detta lyckats är den stora flexibilitet som personalen visat gällande att ta till sig nya arbetsuppgifter och att hantera arbetstiden på ett klokt sätt. Det visar sig också att den av direktionen antagna långsiktiga investeringsplanen leder till bra kvalitet på fordon och utrustning. Detta visar sig sedan tydligt på konton för reparation och underhåll som hålls på en förhållandevis låg nivå.

För att förstärka den ekonomiska stabiliteten har det finansiella målet på 1 % av omsättningen uppfyllts.

Förbundets insatser, såväl förebyggande och operativt, bidrar till minskade skador och mänskligt lidande i både medlemskommunerna och ur ett större samhällsperspektiv. Värdet av insatserna kan sällan mätas i förbundet utan vinsterna uppstår hos andra organisationer, företag och enskilda. Ett samhällsperspektiv på ekonomisk hushållning måste därför vägas in i analysen av verksamheten. Värdet av ett räddat liv eller en förhindrad olycka är svårt att sätta en exakt siffra på.

Ärende 11

Jan Patrikson

Diariennr 13-1

Årlig avstämning av Regionalt trafikförsörjningsprogram och förslag till inriktning för Västtrafik 2014-2015

Ärendebeskrivning

Vårgårda kommun har beretts möjlighet att yttra sig över förslaget till inriktning för Västtrafik. Vi har tagit del av 2012 års uppföljning av trafikförsörjningsprogrammet och vill med den utgångspunkten lyfta fram följande tre åtgärder som centrala:

- Övergripande, för samtliga delmål gäller att samverkan mellan kollektivtrafikens parter, inklusive kommuner, trafikverk, trafikföretag osv – behöver fortsätta och vidareutvecklas för att målen ska nås.
- I första hand ska åtgärder i trafikutbudet genomföras där det råder akut kapacitetsbrist, samt trimningsåtgärder som leder till ett bättre resursutnyttjande.
- Åtgärder för att säkerställa leverans kvalitet och störningsinformation

Dessa tre åtgärder tillsammans med ett beslut avseende "Pris- och sortimentstrategi" som bygger på personliga zoner skapar bästa möjliga förutsättningar för en bra utveckling för Västtrafik.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker förvaltningens skrivning ovan och föreslår kommunfullmäktige, att som remissvar till kollektivtrafiknämnden, besluta i enlighet med det förslaget.

Regionalt trafikförsörjningsprogram Västra Götaland

Förslag till inriktning för Västtrafiks uppdrag 2014-2015

1. Inledning.....	1
2. Utmaningar 2014-2015.....	2
3. Inriktning för Västtrafiks uppdrag 2014-2015.....	3

Övergripande mål: Kollektivtrafikens marknadsandel ska öka för en konkurrenskraftig och attraktiv region

Delmål 1: Resandet med kollektivtrafiken 2025 ska fördubblas i förhållande till 2006 4

Delmål 2: Minst 85-90 procent av resenärerna ska vara nöjda med kollektivtrafiken 2025
.....7

Delmål 3: Kollektivtrafiken ska beakta alla resenärgruppers behov. Det ska finnas ett utpekat nät som är tillgänglighetsanpassat för att möjliggöra hela resan.....9

Delmål 4: Kollektivtrafiken ska utvecklas så att den både minskar transportsektorns miljöpåverkan och sin egen miljöpåverkan till 2025.....10

---

1. Inledning

Västra Götalandsregionens kollektivtrafiknämnd är sedan 1 januari 2012 ansvarig beställarnämnd för kollektivtrafiken i Västra Götaland och beslutar om årlig ram och uppdrag för Västtrafik. Inriktningen utgår från det regionala trafikförsörjningsprogrammet som arbetats fram i samverkan med kommunerna genom kollektivtrafikråden. Trafikförsörjningsprogrammet pekar ut den långsiktiga strategiska inriktningen för kollektivtrafikens utveckling fram till 2025, med etappmål till 2016.

Inriktningen avser 2014 och 2015 och är formulerad i form av prioriteringar, där den slutliga ambitionsnivån för respektive mål avgörs i samband med det beslut om driftsbidrag och uppdrag till Västtrafik i Kollektivtrafiknämnden i september 2013.

Prioritering av åtgärder

Uppdragsinriktningen visar prioritering av olika åtgärder under 2014 och 2015. Prioriteringarna klassas enligt följande:

- Nödvändigt, N
- Angeläget, A1 och A2 (där A1 har högre prioritet än A2)

Mål till 2016 i trafikförsörjningsprogrammet och beslutade strategier styr prioriteringarna

- ❖ Kollektivtrafikens marknadsandel ska öka till 2025. Rätt riktning prioriteras till 2016.
- ❖ Delmål 2016: Resandet ska öka med 30 procent 2016 jämfört med 2010
- ❖ Minst 85-90 procent av resenärerna ska vara nöjda med kollektivtrafiken 2025. Rätt riktning prioriteras till 2016.
- ❖ Delmål 2016: Ett prioriterat nät bestående av 770 hållplatser och terminaler ska vara anpassat för funktionshindrade till 2016
- ❖ Delmål 2016: 70 procent av kollektivtrafiken vara fossiloberoende.

---

2. Utmaningar 2014-2015

Under 2014 och 2015 står kollektivtrafikens utveckling inför relativt stora utmaningar som behöver beaktas vid planering av åtgärder.

Utgångsläget är att vi har haft en mycket positiv utveckling av kollektivtrafiken de senaste åren. Av fördubblingen 2006-2025 har vi i dagsläget klarat ungefär en tredjedel. Vi har också rustat kollektivtrafiken inför 2013 för att klara en ökad efterfrågan i samband med trängselskatten i Göteborg. Miljöanpassningen av kollektivtrafiken har pågått under en längre tid och där ligger vi bra till i förhållande till både egna och nationella mål. Det är framförallt 2014 som vi ser kraftfulla kostnadsökningar i den befintliga trafiken.

Befintlig tågtrafik fördyras I maj 2012 drog sig DSB First ur avtalet med Västtrafik. SJ bedriver nu trafiken som en övergångslösning. Västtrafik med samarbetsparter kompenseras ekonomiskt för att DSB bröt avtalet. Kompensationen kommer bara delvis räcka för att täcka de merkostnaderna som uppstår. År 2014 bedöms effekten av detta tillsammans med ökade kapitalkostnader för nya tåg kraftigt öka kostnaderna för befintlig tågtrafik.

Stor del av busstrafiken upphandlas. Åren 2014 och 2015 kännetecknas av hög andel nya trafikavtal. Knappt 40 procent av busstrafiken upphandlas på nytt. Trenden är att upphandlingseffekten är negativ, d.v.s. kostnaderna för trafiken ökar i samband med upphandlingar.

Effekter av trängselskatten är svårbedömd. Även om Västtrafik rustat trafiken inför trängselskattens genomförande finns en osäkerhet kring förändrade resmönster till följd av trängselskatt och nytt express- och stombussnät. Först under 2013 kommer bilden klarna kring behov av trafik i olika stråk och områden.

Nytt prissystem och sortiment. Utredning kommer fortgå under hela 2013, med förhoppning att kunna påbörja tester och därefter stegvis implementering av ett nytt prissystem och sortiment. Även om simuleringar i teoretiska modeller görs är det svårt att på förhand bedöma hur resenären väljer i det nya sortimentet.

Hur konjunkturläget utvecklas påverkar också efterfrågan på resor. Konjunkturen påverkar också de ekonomiska förutsättningarna i form av skatteunderlag och påverkan på index.

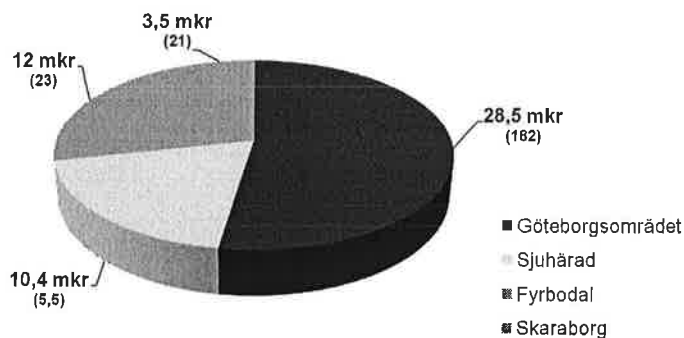
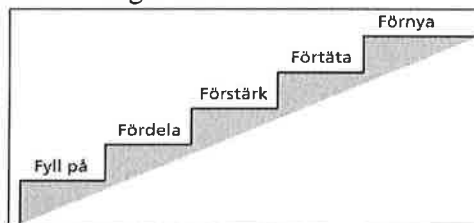
3. Inriktning för Västtrafiks uppdrag 2014-2015

Kollektivtrafikens marknadsandel ska öka för en konkurrenskraftig och attraktiv region

Detta är det övergripande målet i trafikförsörjningsprogrammet. Under det övergripande målet finns fyra fastställda delmål som beskrivs på efterföljande sidor. Kollektivtrafikresandet har utvecklats positivt från 2010 fram till idag. Baserat på Svensk kollektivtrafiks kollektivtrafikbarometer har kollektivtrafikens marknadsandel utvecklats i rätt riktning det senaste året.

Kollektivtrafikens roll i samhället ska stärkas som ett viktigt medel att skapa hållbar tillväxt i Västra Götaland. För öka kollektivtrafikens marknadsandel runt om i regionen krävs insatser, inte bara för kollektivtrafiken, utan också samordnade insatser för samhällsplanering, infrastruktur och pendelparkeringar. Viktiga faktorer för om människor väljer kollektivtrafiken är närhet till relevant utbud och restiden. Bostäders lokalisering, parkeringspolicys, busskörfält, hållplatser och terminaler är saker som regionen måste arbeta med tillsammans med kommuner, trafikverk och andra intressenter. **Samverkan med andra parter**, främst kommunerna och trafikverket, är därmed en central del i kollektivtrafikmyndighetens arbete och i Västtrafiks uppdrag. Nya roller innebär att nya former för samverkan behöver vidareutvecklas och stärkas .

Kopplat till det övergripande målet i trafikförsörjningsprogrammet finns delmål samt **flerstegsprincipen**. Delmål fem har inte fastställts och ingår därmed inte i uppdragsinriktningen. Flerstegsprincipen illustreras av en trappa och handlar om att göra mesta möjliga av det man redan har. Det är en principmodell – att kontinuerligt arbeta för att merutnyttja, effektivisera, osv innan nya satsningar övervägs, för att använda tillgängliga skattemedel på bästa möjliga sätt.

Just nu pågår ett arbete med att se över trafiken för att nå ekonomisk balans 2013 och uppnå ett mer effektivt resursutnyttjande, och utveckling av anpassade trafiklösningar.

Diagrammet är en *preliminär illustration*

över hur effektiviseringarna fördelar sig utifrån det förslag som Västtrafik arbetat fram och som just nu utreds och diskuteras. Siffrorna är helårssiffror, och inom parentes anges satsningsnivån inom respektive delregion 2013.

Kollektivtrafiknämnden har i uppgift att *verka för forskning och utveckling* på kollektivtrafikområdet. Flera parallella aktiviteter pågår, dels för att utveckla nya tjänster kopplade till kollektivtrafikresan och dels för att utveckla miljövänligare, energieffektivare fordon och bränslen. Under 2013 kommer ett nytt FoI-centrum att etableras i Lund med namnet K2. Västra Götalandsregionen är en av delfinansierarna. Västra Götalandsregionen har också ett engagemang i forskningscentrat SAMOT. Västtrafiks medverkan är en förutsättning i olika utvecklingsprojekt som ska omsättas i operativ verksamhet på kort eller lång sikt. Dialog sker därmed löpande mellan kollektivtrafiksekretariatet och Västtrafik kring samverkan.

Delmål 1:**Resandet med kollektivtrafiken 2025 ska fördubblas i förhållande till 2006****Strategier**

- a) sänk restidskvoten gentemot bilen
- b) öka möjligheterna där det finns stor potential
- c) erbjud attraktivt biljettsortiment (lyfts i delmål 2)
- d) underlätta kommersiella marknadsföringsåtgärder
- e) planera för att hela resan ska fungera dör till dör
- f) arbeta med incitament, tjänster, marknadsföring och mobility management

Att öka resandet med kollektivtrafiken är ett delmål för att nå en högre marknadsandel för kollektivtrafiken, och att stärka kopplingen mellan regionens olika delar. Resandet har utvecklats mycket positivt från 2006 till idag. Av fördubblingen är mer än en tredjedel avklarad. Målet i trafikförsörjningsprogrammet är att fortsätta denna positiva utveckling. Ett etappmål är att resandet ska öka med 30 procent mellan 2010 och 2016. Hittills har resandet ökat med 18 procent. Utvecklingen sedan 2006 är positiv i hela länet, men släpar något i förhållande till uppsatta mål i Fyrbodalen.

b) Resmöjligheterna i relationer med stor potential för ökat resande ska förbättras och det utpekade stomnätet ska stärkas

Åtgärda akut kapacitetsbrist. Västtrafik skall prioritera åtgärder och utöka kapaciteten, för att få med alla befintliga resenärer.(N)

Nya tåg. Västra Götalandsregionen har under senare tid investerat i sammanlagt 34 nya tåg; 22 pendeltåg och 12 regiontåg. De nya pendeltågen har ca 50 % fler sittplatser än de nuvarande pendeltågen samt högre komfort. Dessutom innebär investeringen bättre möjligheter att ta med cykel ombord på tåget. Att sätta in de nya tågen i trafik innebär ökade kostnader. Införande sker successivt under 2013 vilket innebär att kostnaden slår igenom fullt ut från och med 2014.(N)

Parera och justera för att landa ny struktur i och till/från Göteborgsområdet
Införandet av trängsleskatt i Göteborg innebär ett viktigt utvecklingssteg för kollektivtrafiken, kanske det viktigaste på flera decennier. Därmed är också

---

a). Trimma, effektivisera och minska restidskvoterna

I linje med flerstegsprincipen ska Västtrafik verka för åtgärder som bidrar till att öka fyllnadsgraden i befintlig trafik och sprida ut resandet i högtrafiktid. Här kan information till resenärerna vara ett verktyg, men också samverka med kommunerna kring t ex skoltider. En översyn av linjenätets effektivitet bör göras vid varje tidtabellsskifte för att trimma och effektivisera utbudet i förhållande till efterfrågan, samt se över hur restidskvoterna kan förbättras. Det handlar inte bara om linjer med den lägsta kostnadstäckningen. Vid en eventuell förändring av linjetrafik till anropsstyrd trafik, eller t o m nedläggning av en linje, eller del av linje, ska samhällets behov av grundläggande servicenivå och samordningsvinster med skolskjuts beaktas. Samråd med berörda kommuner är en del av Västtrafiks arbete att hitta bästa möjliga lösning. Effektiviseringar som görs i ett trafikområde ska i första hand föras tillbaka till samma trafikområde. (N)

d) Det kommersiella marknadstillträdet

Den 1 januari 2012 trädde den nya kollektivtrafiklagen i kraft. Den innebär bl a att kommersiella aktörer kan konkurrera med den samhällsbeställda trafiken. Hittills har det kommersiella tillträdet varit relativt begränsat. Kollektivtrafiknämnden har tillsammans med Västtrafik en viktig uppgift att se till att den nya spelplanen fungerar. Västtrafik ska på ett balanserat neutralt sätt ta fram beslutsunderlag inför beslut om trafikplikt. En central uppgift är att genomföra samråd inför upphandling (SIU) med trafikföretagen. Det innebär att på ett neutralt sätt lyssna av företagens analys av marknaden och intresset för att bedriva trafik på kommersiell basis. (N)

e), f) Införa ytterligare incitament, tjänster åtgärder hela resan

Eftersom invånarna i Västra Götaland bor utspritt kräver fördubblingsmålet att matning till stråken också utvecklas på ett positivt sätt. Det vi brukar kalla "hela resan". För att klara fördubblingen måste kostnadseffektiva sätt att mata till stråken utvecklas. Det kan handla om cykel- och pendelparkeringar, samarbete med cykel- och bilpooler, utveckling av anropsstyrd trafik, mobility management-åtgärder osv. Dessutom behöver fler attraktiva knut- och bytespunkter utvecklas för att ge mervärde åt resan. Här ser vi fram emot ett gemensamt utvecklingsarbete med kommunerna och andra relevanta aktörer. (A1)

Delmål 2:**Minst 85-90 procent av resenärerna ska vara nöjda med kollektivtrafiken 2025****Strategier**

- a) Förbättra pålitlighet och punktlighet
- b) Utred och erbjud minsta utbud av resmöjligheter för boende på landsbygd och mindre tätorter
- c) Erbjud ett attraktivt biljettsortiment
- d) Arbeta med att stärka kollektivtrafikens varumärke

Det långsiktiga målet är att 85-90 procent av resenärerna ska vara nöjda med kollektivtrafiken år 2025. Fram till 2016 är målet att nöjdheten ska öka. Nöjdheten med kollektivtrafiken i Västra Götaland är alltför låg när man frågar resenären generellt vad man anser om kollektivtrafiken. Här har mediabilden stor påverkan. När frågan ställs till resenären, i anslutning till en resa är nöjdheten oftast hög. Mätningar som görs på ett urval av Västtrafiks linjer visar då på en nöjdhet motsvarande 85-95 procent. I målet ingår även tillgänglighet på landsbygd och mindre orter.

a) Förbättra pålitlighet och punktlighet

Information om störningar, fokuserat arbete för att säkerställa punktlighet och pålitlighet är fortsatt viktiga åtgärder för att öka kundnöjdheten 2014-2015.(N)

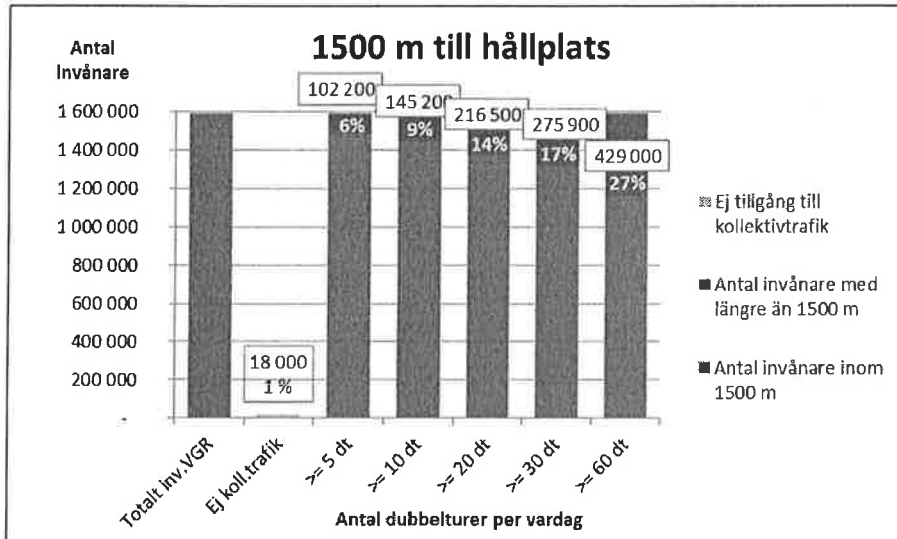
b) Planera för utveckling av servicenivån för landsbygd och mindre orter

Kollektivtrafiknämnden finansierar för närvarande ett treårigt utvecklingsprojekt för anropsstyrd trafik syftar till att utveckla tillgängligheten för boende i mindre orter och på landsbygden och innebär därmed innebära åtgärder framförallt i Sjuhärad, Skaraborg och Fyrbodalen. Under 2012 och 2013 har Västtrafik infört möjligheten att använda anropsstyrd trafik på landsbygdsbusslinjer, som endast trafikeras när skolorna är igång. Det handlar om drygt 70 linjer av Västtrafiks totalt 900 linjer. Västtrafik har också halverat tiden för beställning av anropsstyrd trafik, till en timme. Projektet pågår t o m 2014. Utvärdering kommer att ske mot slutet av projektperioden för att bedöma vilka delar av projektet som ska överföras i ordinarie verksamhet under 2015. Västtrafik har också halverat tiden för beställning av anropsstyrd trafik. Under 2013 provas ny anropsstyrd trafik i några kommuner. Beroende på utfallet av dessa tester kan nya koncept etableras 2014-2015 (N)

Utredning och samråd i kollektivtrafikråden sker för närvarande i syfte att tydliggöra inriktningen för kollektivtrafikens servicenivå på landsbygd till/från mindre orter. Denna utredning ska därmed utgöra en grund för åtgärder i trafiken 2014 och 2015. Västtrafik bör successivt börja implementera de riktlinjer som framkommer i arbetet med servicenivå på landsbygd. Som en viktig del ingår att arbeta proaktivt med kommunerna för att bygga ut pendelparkeringar på landsbygden samt att i högre grad verka för samordning av olika trafikslag (A2).

Högst prioritet ges till åtgärder som innebär att den minsta servicenivå på landsbygd uppfylls i de områden i regionen som inte idag uppfyller lägsta kriteriet om 5 resmöjligheter i veckan (hållplats inom 1,5 kilometer). Det gäller i första hand delar

av Dalsland och Bohuslän. En utbyggnad av anropsstyrd trafik är en prioriterad åtgärd.(A1)

c) Implementering av ny pris- och sortimentsstrategi

En viktig del i det arbetet med att öka kundnöjdheten och attrahera fler resenärer är att införa ett nytt pris- och betalsystem som uppfattas som enklare och mera rättvist av resenären. Förutsatt att fullmäktige beslutar om genomförande under hösten/vintern 2013 kan implementering påbörjas 2014 och det nya prissystemet kan vara fullt infört i slutet av 2015. Det kommer kräva investeringar och kraftfulla informationsinsatser, men framförallt beredskap på en osäkerhet av hur intäktsmassan kommer röra sig, när resenären kan välja bland nya produkter i biljettsortimentet. Biljettintäkterna täcker idag ungefär hälften av kollektivtrafikens kostnader. Arbetet projektleds av kollektivtrafiksekretariatet med Västtrafiks medverkan. Efter beslutad strategi övergår ansvaret för genomförandefasen till Västtrafik. (A1)

d) Stärk varumärket kollektivtrafik

Fortsatt samverkan nationellt och regionalt med kollektivtrafikens alla parter är en viktig del i byggandet av varumärket kollektivtrafik. Resenären bryr sig inte om vem som är skyldig till ett problem som uppstår i kollektivtrafiken, utan ser till sitt eget resbehov. Att stärka kollektivtrafikens varumärke kräver långsiktighet och ständig utveckling, och ingår därmed som en naturlig del i Västtrafiks uppdrag 2014-2015. Utvecklingsarbete krävs för att identifiera åtgärder med genomslagskraft. Det här är en central uppgift för att öka nöjdheten med kollektivtrafiken i länet (A1)

Delmål 3:

Kollektivtrafiken ska beakta alla resenärgruppers behov. Det ska finnas ett utpekat nät som är tillgänglighetsanpassat för att möjliggöra hela resan.

Strategier

- a) Förbättra samverkan mellan olika aktörer
- b) Utveckla ett prioriterat kollektivtrafknät i samverkan med väghållarna (650 hp och 120 terminaler till 2016)
- c) Gör det enklare att resa
- d) Öka tryggheten i resandet
- e) Öka jämlikhet, jämställdhet och integration samt underlätta barns resande
- f) Inför kvalitetsuppföljning

Trafikförsörjningsprogrammet omfattar 770 prioriterade terminaler och hållplatser. Ungefär 400 dessa var anpassade fram till 2011. Målåret för att anpassa dessa 770 var tidigare 2010 men har nu flyttats fram till 2016. Det innebär att hög prioritet bör ges till att nu klara målet.

Här har såväl väghållaren/markägaren som Västra Götalandsregionen och Västtrafik ett ansvar, då väghållaren ansvarar för åtgärder upp till och med markytan och Västtrafik ansvarar för det som enkelt uttryckt är över mark (byggnader, hållplatsutrustning osv). Proaktivt arbete med ansvariga väghållare för att gå mot delmålet 2016 krävs under 2014-2015. Västtrafik uppdras att ta fram en handlingsplan, med prioritet för åtgärder i de stråk som pekas ut i trafikförsörjningsprogrammet. (A1)

Västtrafik arbetar kontinuerligt med att tillgänglighetsanpassa kollektivtrafiken. Under 2011-2012 har förbättringar bl a gjorts i reseplaneraren som ger resenären besked om linjen är anpassad för funktionshindrade. Sedan december 2012 är också audiovisuella utrop infört i alla Västtrafiks fordon. Utmaningar som kvarstår för själva trafiken är nu framförallt vidareutveckling och säkerställande av kvalitet och driftsäkerhet av lift och ramper. De äldre spårvagnar som inte ännu fasats ut är inte tillgänglighetsanpassade, men går inte heller att fasa ut förrän nya kommer som kan ersätta dem. Det väntas ske successivt från 2016 och framåt.

Mycket av det arbete som görs för att förbättra för funktionshindrade gynnar alla resenärgrupper. Kunskapsbyggande pågår för att öka förståelsen kring olika grupperns behov, för att successivt identifiera prioriterade åtgärdsområden för att öka jämlikhet, jämställdhet, integration samt underlätta barns resande. Samverkan i utvecklingsarbetet sker bl a med Västra Götalandsregionens kansli för mänskliga rättigheter. (A2)

Delmål 4:

Kollektivtrafiken ska utvecklas så att den både minskar transportsektorns miljöpåverkan och sin egen miljöpåverkan till 2025

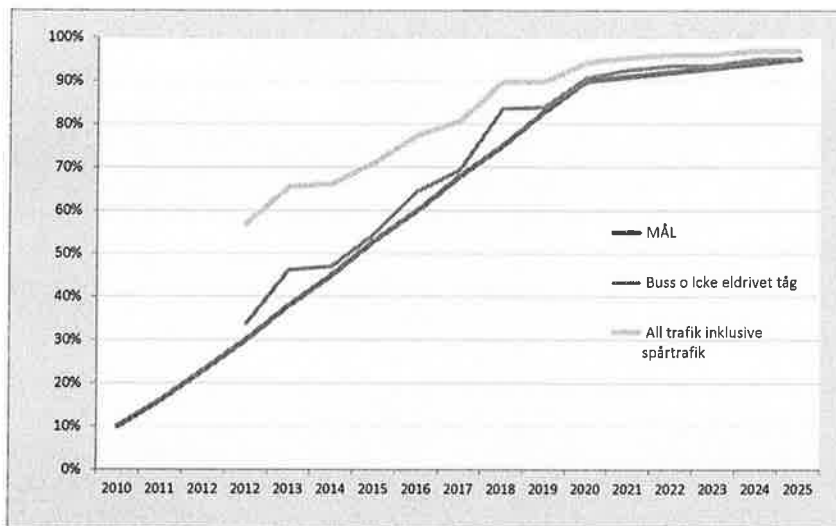
Strategier

- a) Arbeta med mobility management och påverka människors val av färdmedel
- b) Separat miljö och klimatstrategi (antagen dec 2012)

Det är generellt mer kostnadseffektivt att höja miljökraven i samband med en upphandling än att genomföra förändringar inom pågående avtal. Genom att en så stor del av trafiken nu ska handlas upp innebär det att en kollektivtrafiken under de närmsta åren kommer att kunna ta relativt stora steg mot miljömålen som pekas ut i trafikförsörjningsprogrammet och miljö- och klimatstrategin. Höjda krav innebär höjda kostnader och åtgärden kräver därmed tydlig prioritet (N).

Att prioritera biogas innebär en relativt dyrare trafik, jämfört med andra förnyelsebara bränslen. Eftersom det finns regionutvecklingsperspektiv att beakta föreslås krav på biogas ställs för samtliga områden som idag har biogas, samt att andelen biogas i Skaraborg utökas jämfört med idag. (A1)

Under 2012 har miljö- och klimatstrategin reviderats med hänsyn till målen i trafikförsörjningsprogrammet och en reviderad uppdaterad strategi är fastställd av kollektivtrafiknämnden. Strategin ska vara vägledande för Västtrafiks upphandlingar. Ytterligare utvecklingsarbete kring metodik och mål krävs inom bullerfrågan.

Västtrafik har också en viktig roll som aktör för att aktivt driva utvecklingen på miljöområdet framåt, genom t ex fortsatt engagemang i test- och demonstrationsprojekt. Även samverkansprojekt för att underlätta kollektivt resande till evenemang och turistmål, exempelvis projektet SEEMORE (A2).

Förslag till inriktning för Västtrafiks uppdrag 2014-2015 i punktform

Nödvändiga åtgärder (N)

- Övergripande, för samtliga delmål gäller att samverka mellan kollektivtrafikens parter, inklusive kommuner, trafikverk, trafikföretag osv – behöver fortsätta och vidareutvecklas för att målen ska nås.
- I första hand ska åtgärder i trafikutbudet genomföras där det råder akut kapacitetsbrist, samt trimningsåtgärder som leder till ett bättre resursutnyttjande.
- Tågtrafikens kapacitet och komfort byggs ut successivt. I första hand genom införande av nya tåg, som redan är beställda.
- Nytt trafiksystem i och med trängselskattens införande behöver "sätta sig". De närmsta åren krävs att Västtrafik noga följer resandemönster och parerar och justerar utbudet
- Utarbeta underlag inför beslut om trafikplikt
- Åtgärder för att säkerställa leverans kvalitet och störningsinformation
- Fortsatt test och utveckling av anropsstyrd trafik inom pågående projekt
- År 2014 och 2015 prioriteras fortsatt systematiskt arbete att stegvis fasa ut fossila drivmedel, och säkerställa att detta sker på ett rimligt kostnadseffektivt sätt, i enlighet med miljö- och klimatstrategin. Stora steg tas i och med att många upphandlingar görs med trafikstart 2014-2015.

Angelägna åtgärder (A1 och A2)

-----delmål1

- Åtgärder för att vända negativ resandetrend i Fyrbodalen. (A1)
- Prioritera åtgärder i enlighet med de utredningar som gjorts, i syfte att utveckla trafikförsörjningsprogrammets utpekade stråk och stadstrafiken i länet.(A1, A2 – prioritet efter kostnadseffektivitet, flest reseor/kr)
- Utveckla incitament, tjänster och marknadsföring som ökar resandet i samverkan med andra parter, främst kommunerna (A1)
- Medverka i utvecklingsprojekt för ökat resande (A2)

-----delmål2

- Utveckla grundläggande servicenivå (A1, A2 prioritet enligt resultat från pågående utredning.)
- Åtgärder för att stärka varumärket kollektivtrafik (A1)
- Implementering av en ny pris- och sortimentsstrategi (A1)

-----delmål3

- Prioriterade hållplatser och terminaler anpassas för funktionshindrade, i enlighet med särskild handlingsplan (A1)
- Utveckling av kvalitetsuppföljningssystem av fordonens tillgänglighetsutrustning (A1)
- Utveckling i riktning mot ett breddat MR-perspektiv (A2)

-----delmål4

- Öka andelen biogas i Skaraborg vid ny upphandling (A1)
- Uppföljning av miljökrav i gällande avtal (A1)
- Medverka i utvecklingsprojekt (A2)

Ärende 12

Lars Björkqvist

Diarienumr 12-221

Marknadsföringsplan 2013

Ärendebeskrivning

Under 2012 antog kommunstyrelsen en marknadsföringsstrategi. En strategi som ska åtföljas av handlingsplaner som upprättas årligen. Under hösten 2012 och tidigt under 2013 har förslag till en handlingsplan för 2013 arbetats fram av SPU.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta marknadsföringsplanen för 2013 samt godkänner att förvaltningen använder upp till 500 tkr ur kommunchefens utvecklingsmedel.

Ärende 13

Robert Hagström
robert.hagstrom@vargarda.se

Diariernr 13-47

Förslag till remissvar på Västra Götalandsregionens ”Handlingsplan för jämlik hälsa i hela Västra Götaland”.

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen, via Folkhälsokommittén, önska få synpunkter från kommunerna i Västra Götalandsregionens på det förslaget om ”Handlingsplan för jämlik hälsa i hela Västra Götaland”. Folkhälsokommittén önskar remissvar senast den 15 mars 2013.

Bakgrunden till handlingsplanen är de växande skillnaderna i hälsa mellan olika befolkningsgrupper är ett etiskt såväl som ett ekonomiskt samhällsproblem. Forskningen visar att det sannolikt är många små förändringar och förbättringar inom en rad program och policyområden, varav en del befintliga, som bäst kan motverka de ökande hälsoskillnaderna. Detta gäller i synnerhet om förändringarna genomförs i samverkan mellan flera samhällsaktörer. Det är dessutom viktigt att det finns uthålliga strukturer för samverkan.

I syfte att få till stånd ett sådant arbete beslöt Regionstyrelsen att ge Folkhälsokommittén i uppdrag att ta fram en handlingsplan för jämlik hälsa i hela Västra Götaland. Arbetet skulle ske i samverkan samt resultera i konkreta förslag på åtgärder.

Idéer och förslag till handlingsplanen inhämtades via en rad olika aktiviteter. Dessa idéer och förslag låg till grund för det förslag om ”Handlingsplan för jämlik hälsa i hela Västra Götaland” som kommunerna ombedes att tycka till om.

Folkhälsokommittén önskar få synpunkter på dels Handlingsplanens intention och dels att undersöka intresset bland kommunerna att, tillsammans med andra kommuner, myndigheter, idéburna organisationer etc,- påverka hälsoskillnaderna i Västra Götaland i gynnsam riktning med handlingsplanen som ett ramverk/plattform.

Folkhälsokommittén önskar att få svar på nedanstående frågor utifrån en övergripande karaktär.